

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopoši, da odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroska cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroska cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratno oglasa primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprtje reklamacije so poštine proste.

Kmetje govorijo.

Na velikonočni pondeljek so imeli mnogi podobori Slovenske kmečke zveze zborovanja, na katerih se je govorilo o raznih perečih vprašanjih slovenskega kmeta. Prihodnjo nedeljo zborujejo ostali podobori in ko se izvršijo, bomo sklepe slovenskih kmetov naznani tudi široki javnosti. Nočemo prej govoriti, ker nočemo svojega mnenja vsljevati, ampak služiti nazorom našega kmečkega ljudstva in jih zagovarjati.

Toda sklepe glede uvoza tuje živine že lahko danes objavimo. O tem med kmeti ni različnih mnenj. Lle liberalni učitelji in advokatje, ki tvorijo laži-Narodno stranko, so drugogora mnenja ter ga usiljujejo po svojih poslancih in listih.

Podobori, ki so zborovali in še bodo zborovali, podpisujejo naslednjo prošnjo na državno zbornico:

„Visoka poslanska zbornica!

V letosnjem zasedanju bo predložila vlada visoki poslanski zbornici tudi predlog, s katerim se naj zakonito uveljavlja trgovinska pogodba s Srbijo.

Vsled te nove pogodbe pa bi se zadal velik udarec našemu kmetijstvu. Po ti pogodbi bo namreč znašal uvoz iz Srbije 35.000 glav goveje živine in 70.000 svinj. Cena živini znatno pada in naš kmet, kateremu je živinoreja glavni pridelek, dobi s tem neprenesljiv udarec.

Zato (prosimo) visoko poslansko zbornico, naj odreče svoj pritrdilni glas trgovinski pogodbi s Srbijo, dokler za kmeta nevarna točka ne izgine iz nje.“

Kmetje sami so začeli vstajati in govoriti. Sedaj nihče ne bo mogel več reči, da je to želja nekaterih politikov Slovenske kmečke zveze. Ne, to je želja vsega kmečkega ljudstva na Spodnjem Štajerskem.

Starostno zavarovanje.

Težek poroč imajo take postave. Vlada ima vedno tisoč ozirov na razne stvari. Ljudski poslanci so morali zastaviti vse sile, da so spravili zadevo v hitrejši tek. Vlada se je upirala, da bi bili zavarovani kmečki delavci. A kakor kaže, se bo vrla udala pritisku poslancev. In z veseljem lahko povdarjam, da so bili ravno naši poslanci v „Slo-

venskem klubu“, ki so se zavzemači najtopleje za to, da se zavarovanje raztegne tudi na rokodelce in kmečke delavce. S tem bo mnogo pomagano kmetu. Če bo enkrat vpeljano zavarovanje za starost, bo kmet lažje dobil delavcev. Kaj namreč žene naše ljudi v tujino? Zasluzek je tam večji. Vsak hoče več zaslužiti, da si za starost kaj prihrani. Če pa bodo ljudje zavarovani za starost, ne bodo več tako silili v tujino, ampak ostali bodo doma.

Važno je to zavarovanje tudi radi tega, ker bo zavarovan mal kmet. To bo velika polajšava za mladega gospodarja, ki bo prevzel za očetom dom in posestvo.

Važno pa je posebno to, da so zavarovani tudi drugi delavci. Po tvornicah se je mučil in trudil celo življenje. Prislužil si je malo, prihranil nič. Ko postane star, pride zopet domov, kjer ga mora vzdruževati občina. Revež je on sam, ker ga ljudje grdo gledajo, trpi pa tudi občina, kajti število takih revežev se množi in ž njimi stroški občinam. Vse to odpade po zavarovanju.

Naj navedemo nekaj podrobnosti iz načrta te nove postave.

Kakor znano, je vlada že pred nekaj leti izdelala načrt za starostno zavarovanje, ki bi pa obsegal le industrijsko delavstvo. Sedaj je pa sklenila vrla, prisiljena od kmečkih poslancev, da razširi svoj načrt tudi na poljske delavce, na male samostojne podjetnike, obrtnike in kmete. Načrt vrlade je sledеči: Kdor zasuži na mesec do 20 K, dobi po 16 letih zavarovalne rente 130 K, po dvajsetih letih 140 kron, po 30 letih 150 kron, po 40 letih 160 kron. Kdor zasuži 20 do 40 K, tega zavarovalna renta znaša po 10 letih 170 K, po 20 letih 190 kron, po 30 letih 210 kron, po 40 letih 240 K. Kdor zasuži 40 do 60 kron, dobi po 10 letih 210, po 20 letih 240, po 30 letih 270, po 40 letih 300 K. Kdor zasuži 60 do 100 kron na mesec, ima pravico do sledene rente: po 10 letih 250, po 20 letih 290, po 30 letih 330, po 40 letih 370 kron. Kdor ima 100 do 150 kron na mesec, dobi po 10 letih 290, po 20 letih 340, po 30 letih 390, po 40 letih 440 kron rente. Kdor zasuži nad 150 kron, ima pravico do rente: po 10 letih 330, po 20 letih 390, po 30 letih 450, po 40 letih 510 kron. K temu bi morala prispevati delavec in delodajalec. Poljedelskih in gozdnih delavcev je dva in pol milijona. Vseh, ki bi se morali zavarovati, bi torej bilo 6 milijonov. Letni prispevek delavcev in delodajalcev bi znašal 100 milijonov

kron. (Preje je bil proračunan na 41 milijonov.) Seveda od začetka bo državni prispevek znašal samo 2 do 4 milijone in bi do navedene vsote narastel še le po 35 letih.

Politični ogled.

Moravska katoliška narodna stranka na delu. Nam sorodna katoliško narodna stranka moravskih katoličanov prieja zdaj ob državnozborskih počitnicah povsod velike ljudske shode, ki so naperjeni proti moravskemu mladočeškemu voditelju in proti svobodni Šoli. Na Cvetno nedeljo so priredili češki moravski katoličani sijajen shod v Kromeriju. Poslanec Šilinger je poročal o političnem položaju v Avstriji in na Moravskem. Obsojal je Stranskyjevo obstrukcijo proti večini v moravskem deželnem zboru. Govoril je tudi o učitelju Konečnyju in izjavil, naj vlada ne izpremeni pravične kazni, ki jo je dal disciplinarni svet deželnega šolskega sveta učitelju. Ravnatelj meščanske šole Mezirkla je govoril o versko-nravnih vzgojih v Šoli. Kopejna iz Chropina je izjavil, da katoliški stariši ne opuste pravice do svojih otrok in nikdar ne dopuste, da se odpravi iz Šole vera. Shod je odobril resolucijo, ki obsoja Stranskyjevo obstrukcijo, izrekla zaupanje in pohvalo katoliško-narodnim poslancem, ugovarja proti načrtom, da se izrine vera iz Šoli in pritrjuje sklep disciplinarnega sveta deželnega šolskega sveta proti Konečnyju. Popoldne je govoril poslanec Šilinger v Biloviču. Poslanci grof Thun, Chlebus in Smykal so govorili na velikem shodu v Tlumacsavu. Grof Thun je govoril o državnozborskem položaju, Chlebus in Smykal pa o moravskih razmerah. Poslanec Šamalik je pa govoril v brnski okolici. Ugovarjalo se je i tu proti svobodni Šoli.

Hrvatsko. Ban Rauch je na Dunaju obdelil poslance srbske samostalne stranke veleizdajskih teženj. Poslanci so ga pozvali, naj jim dokaže te obdelovitve. Nato pa je Rauch priobčil v svojih listih izjavilo, ki v nej ponavlja svoja prvočna beseda očitanja, ne da bi navedel v to kakih dokazov. Z ozirom na to ponovno žalitev so izdali poslanci srbske samostalne stranke sledečo izjavilo: Z odprtim pismom smo pozvali 10. aprila t. l. gosp. Pavla Raucha, bana hrvatskega, da dokaže svoje izjave o veleizdajstvu naše stranke, katere vesti je

Podlistek.

Nekaj o tako priljubljeni pijanosti (alkoholizmu).

Fiziološka študija.

Predaval dne 15. januarja 1908 ob priliku „socijalnega kurza“ dr. Ant. Schwab, zdravnik v Celju.

(Konec.)

II.

Kaj pa je pijanost? Pijanost ali alkoholizem je zastrupljenje z alkoholom. Alkohol pa je tista snov, ki daje vinu, pivu in žganju moč. Kako pa nastane pijanost?

S tem vprašanjem bavil sem se že kot otrok. Bilo mi je nerazumljivo, zakaj čuti človek pijačo v glavi, ko vendar vrla le v usta in želodec. To vprašanje zanima sploh ljudstvo in ono si ga razlagajo po svoje. Znana je v tem oziru bajka o žabah. Prva žaba se je zaredila v želodec ter splezala v možgane in bila je tam mirna, druga prišla iz želodeca, začela je živahnog regljeti, tretja začela se je prekopicovati, se je skregala in stepla, četrta pa je napravila tak polom, da je bil človek že popolnoma pod ničlo, toliko da ni bil po njem. Tako ljudstvo.

Mi medicini pa razlagamo pijanost takole: Z vinom pride alkohol v želodec. V želodecu pa je ogromna množica večjih in manjših žil. Ene so, ki razpeljavajo kri, druge pa, ki imajo v sebi nek brezbarven sok. Ta se napravi v želodecu iz jedil in pijač, katere mi uživamo. Imenuje se „limfa“. Žile,

ki sprejemajo skozi svojo tanko steno ta sok v sebe, imenujemo „limfatične žile“. Če pride vino v želodec, se kemičnim potom razkroji in alkohol stopi iz vina v limfatične žile. Te pa so od želodca napeljane po vsem telesu, torej tudi v možgane. Možgani pa obstojo iz tisoč in milijon finih nit, katere imenujemo živec. Vsak živec pa je obdan liki sablji, ki tiči v nožnici, tudi z nekako nožnico. Ta nožnica ni nič drugega, nego en del teh limfatičnih žil, ki nosijo hrano živecem iz želodeca, a mu prineso sedaj poleg pravega živeža, tudi strupen alkohol. Živec, radi tega nenaravnega živeža razdražen, vpliva na možgane tako, da se isti razburijo, kakor smo to opazili pri našem Petru. Pozneje pa alkohol živece popolnoma omami, tako da vidimo vse posledice od druge do četrte stopnje pijanosti. Živci so iz možgan napeljani po celiem telesu, torej tudi v jezik, v roke in noge in sedaj vam bo jasno, kako je mogoče, da človek vrli v usta in želodec, čuti pa pijanost v možganih, pri govorjenju na jezik, v nogah, tako da ne more hoditi itd. Živci so napeljani tudi v pljuče in srce kot posebni pljučni in srčni živeci. Ce so tudi ti zastrupljeni, kar se prigodi pri vživanju večjih množin opojnih pijač, se razdražijo pljuča in srce, tako da začno hitreje delovati, pozneje se pa omamijo, tako pljuča zopet počasi dihajo in srce počasi bije, da postane srčen utrip in dihanje nepravilno in da tudi lahko dihanje pljuč in utripanje srca popolnoma preneha, kar ne pomeni nič manj nego smrt pijančevu.

III.

Ker se pa to, hvala Bogu, zgodi le redko, pridemo do vprašanja: Kako se pa človek pijanosti zopet iznebi?

Tako le: Nekaj alkohola poskrkajo v sebe želodčne žile, ki peljajo rudečo kri. Po teh priteče s krvjo zmešan alkohol do ledic. Tukaj se kri izčisti in alkohol pride v scalnico in s to na dan. Druga množica se iztrebi skupno z blatom potom črev. Tretja pa, ki je bila sprejeta v limfatične žile, priteče kroženja po vseh udih konečno v pljuča in tukaj pljuča iztrebijo alkohol s tem, da ga — izdiha. Od tod značilen duh, ki prihaja od sape pijanega človeka. Četrти del pa se izpoti skozi kožo. Radi tega ima celo postelja, v kateri je ležal pijanec, nek značilen duh po alkoholu.

Tako se počasi človek alkohola iznebi, ali kakor se mi medicini izražimo, telo je „eliminiralo“, to je, izločilo je strup alkohol iz sebe in človek je zopet zdrav in čil, kakor da ni pil nikoli opojnega pijač.

Za popolno izločenje alkohola potrebuje človeška narava približno 12 ur, nekoliko alkohola izgine pa še le po preteku nekaj tlini. Ako pa človek ne počaka tako dolgo, da bi bil ves alkohol izločen, temveč se n. pr. po prestanem mačku še isti dan napije in tako „mačka kurira“, ali če se uživanje alkohola ponavlja redno vsaki dan, nima narava nikoli prilike eliminirati vsega alkohola in vedno ga nekaj v telesu zaostaja. Tak človek postane kronični alkoholist, kronično, to je redno, dolgotrajno, skozi več let trajajoče uživanje alkohola in zastrupljenje z njim, imenujemo kronični alkoholizem, ali na kratko alkoholizem v ožjem pomenu. Človeka pa, ki je zapadel kroničnemu alkoholizmu, imenujemo alkoholista v ožjem pomenu besede. Ker se pri takem alkoholstu alkohol nikdar ne iztrebi popolnoma, zato posamezni udje razpadati. (Glej moje I. predavanje o alkoholu.) Danes le splošno povem, da tak

priobčilo in razširilo njegovo, z deželimi predstvi plačano časopisje. Na to pismo je odgovoril baron Rauch z izjavo, tiskano v uradnem listu dne 11. aprila 1908, iz katere je razvidno, da nima baron Rauch nobenih dokazov za svoja obrekovanja. Očitno je torej, da je bil baron Rauch namenoma lagal. Rauch nima nikjer nobene zaslombe več ter izgine že v kratkem s pozorišča.

Plazovi. Vsled dolgotrajnega deževja je nastalo izvanredno mnogo plazov po vinskih goricah v Haložah, Slov. gor., ki so uničili cele nasade in povzročili velikansko škodo.

Protestantizem na Ptuju. Po mestu in okolici se širi govorica, da zbira ptujski protestantski pastor Böhm katoliške otroke okoli sebe, da jih poučuje in jim daja ozir, oblublja lepe knjige. Opazljamo merodajne kroge na to!

Veliko kinematografsko podjetje, ki je dejalo na dominikanskem trgu v Ptaju že dalje časa predstave, je na Velikonočno nedeljo zvečer deloma pogorelo.

Deseti občni zbor Katol. konservativne kmečke zveze. Dne 21. aprila t. l. je imela Kat. kons. kmečka zveza za Srednje in Gornje Stajersko v Gradcu svoj občni zbor, ki je bil nad vse pričakovanje dobro obiskan. Velikanska dvorana je bila premala za to neštivilno množico in tudi vrt je bil poln udeležencev. Stajerski poslanci krščansko-socialne stranke so se tega zboru polnoštivilno udeležili. Zelo važno je, da se je na tem shodu tudi razpravljalo o vprašanju kmečkih poslov in delavcev. Katoliška kmečka misel povsed znagovito napreduje.

Ogrsko. Položaj na Ogrskem je dan za dnevnem slabiši. Minoli teden se je mudil v Budimpešti minister zunanjih zadev baron Aehrenthal, da uredi zadevo glede zvišanja vojaških plač, kar se mu pa ni posrečilo. To bivanje Aehrenthalovo v Budimpešti je na Ogrskem dvigalo precej prahu. Neodvisna stranka bi rada prišla na krmilo vlade, ali cesarjevih želja pa vendar neči izpolniti. Minister Košut je vsaj izjavil mnenje, da je ločitev zvišanja častniških plač od drugih madžarskih vojaških zahtev skoraj nemogoča. Neodvisna stranka torej vsled svojega stališča ne vživa ravno največjega zaupanja pri vladi. Minister Aehrenthal je bil že sprejet pri cesarju in mu je poročal o svojih neuspehih v Budimpešti. Pri cesarju je bil v avdijenci tudi prejšnji minister a latere grof Bechenyi, ki je tudi poročal cesarju o položaju. Madžare tudi zelo peče, da minister Andrassy ni prodr pri cesarju s svojim načrtom preosnovne volilnega reda. Nekateri listi so začeli strastno napadati Košuta in njegovo stranko, češ, da je popolnoma nesposobna. Neodvisna stranka seveda zopet kriči na ministra Aehrenthala. Kakor torej vse kaže, na Ogrskem ni položaj ravno najugodnejši in lahko z gotovostjo pričakujemo, da se prav v kratkem dogode večje izpreamembe v ogrski vladni.

Ruska. Ruska duma se je bavila pred kramkim z zakonom proti žganju. Znano je, da ima na Ruskem samo država pravico prodajati žganje. Prodaja se le v zaprtih steklenicah, da se tako prepreči pljančevanje, a brez pravega uspeha, ker je najmanjša mera, ki se prodaja, četrta litra, in v tako majhni kolčini si lahko privošči žganja vsakdo. Država ima od žganja sicer vsako leto 700 milijonov rubljev dobička, toda žganjarstvo se je vendar že tako strašno razpaslo, da ga bo morala vrla ometiti, tudi če se zmanjšajo njeni dohodki. — Sedaj so vložili poslanci načrt zakona, ki določa, naj se žganje prodaja samo v veliki meri, da ga ne bo mogoče tako lahko kupovati, naj se skrajša čas, v katerem je prodaja dovoljena, ter naj se da občnam pravica, da prodajanje žganja omeje, ali pa popolnoma prepovedo.

— **Protijaponski bojkot.** Ameriški časniki poročajo, da Kitajci vedno bolj bojkotirajo Japonce. Angleški trgovci in častniki napadajo japonske veltrgovce in izjavljajo, da ni več vzdržljiva japonsko-angleška zveza. Evropski krogi vedno bolj sovražijo Japonce, razven Rusov, ki hodičo nastopati v bodoče složno z Japonci. Japonska vlava namerava poslati v Kanton princa Cai Hena, da se približa Kitajcem. Iz Söula se poroča o revoluciji. Dva ministra sta odstopila.

Mala politična načnana.

Dne 17. aprila: Poljski klub namerava v prvi seji državnega zbora po Veliki noči prirediti protestno izjavo proti rusinski agitaciji v Galiciji.

— Govori se, da se je zunanj minister baron Aehrenthal zato podal v Budimpešto, da se je posvetoval z odločilnimi politiki radi velesrbskega gibanja v Bosni, ki se razteza tudi na Hrvatško. — Cesar je sprejel včeraj ministrskega predsednika Becka in finančnega ministra Kortowskija v avdijenci. — V Perziji so še vedno nemiri. Poštni kurjari so bile ta teden dvakrat oropane.

Dne 18. aprila: Ban Rauch je pozval predsednika hrvaškega sabora Medakoviča na dvoboje radi izjave samostalnih Srbov proti Rauchu. Medakovič je poziv na dvoboj sprejel. — Predsednik rusinskega kluba prof. Romančuk je odstopil. Tudi podpredsednik baron Vasliko namerava odstopiti. — Kot najresnejši kandidat za mesto gališkega namestnika se smatra bivši naučni minister vitez Madejški. — Kaid Sidi paša, minister zunanjih del v Maroku, je ponudil francoskemu konzulu v Saliju, naj začne Francoska z mirovnimi pogajanjami.

Dne 19. aprila: Govori se, da namerava hrvaška vlada vse, ki sanjarijo o velesrbski državi, izgnati iz Hrvatske. — Turška vlada je odkrila pisma, ki dokazujojo, da je neki bolgarski minister izdelal inštrukcije za makedonske bande. — Črnomorski knez Nikola je dobil od ruskega carja Nikolaja v dar en milijon rubljev za potrebo Crnogore. — Ruska carica-vdova, ki je več časa bivala v Londonu, je odpotovala včeraj v Rusijo.

Dne 20. aprila: Dne 25. t. m. bodo na Dunaju v pravosodnem ministrstvu posvetovanja za novo, za kmetijstvo zelo važno postavljeno o organizaciji kmetijskih zadrug. — Socialdemokratska stranka je imela včeraj v Budimpešti posvetovanja o splošni volilni preosnovi, h katerim je prišlo 176 poslancev.

Dne 21. aprila: Shod socialdemokracije v Budimpešti je sprejel rezolucijo, s katero se napoveduje splošna stavka obrtnega in poljedelskega delavstva na Ogrskem, ako predloži vlada namestu splošne, enake in tajne volilne pravice ogrskih zbornic predloga za javno glasovanje. — V Amoy, kjer bojkotirajo Kitajci japonsko blago, odide japonsko brodovje.

Razne novice.

* **Slovenska kmečka zveza.** Podoborci S. K. Z. so zborovali na velikonočni pondeljek v sledenih krajih: Št. Ilij v Slov. gor., Ljutomer, St. Jurij pod Taborom, Celje. Sklep z bogatimi mislimi priobčimo prihodnjic. Na belo nedelo zborujejo drugi podoborci.

* **Imenovanje.** Državni poslanec g. Franc Povše je imenovan za člena osrednjega konjerejskega sveta za prihodnjih 6 let.

alkoholist ali pijanec, šnopsar, trpi na očeh, tresejo se mu roke, postane pozabljen, volja mu slab, nenaravnost napreduje, ima slabo spanje, vidi različne pošasti, miši, podgane itd., postane sploh blazen in to vse, ker ni kotička več v njegovem telesu, ki bi bil popolnoma zdrav. Bolehajo možgani, srce, ledvice, jetre, mišice itd. Seveda zboljlo pri nekaterih ljudeh bolj eni, pri drugih bolj drugi udi telesa, in sicer tisti najbolj, ki so bili že poprej oslabljeni iz katerega drugega vzroka. Ako tako alkoholisti ne umre na kapi nagle smrti, umre na pljučnem vnetju ali na zatrjenosti jeter, na vodeniki itd., ali se v pjanosti ponesrečijo: utonejo v lužah in potokih, ali pa se usmrtilo v blaznosti sami, češ, da se rešijo groznih pošastij, ki jih v njih domisliji zasledujejo.

IV.

Sedaj pa zna ta stvar vendarle marsikoga nekoliko zaskrbeli, da vpraša: Koliko pa smem torej piti, da mi ne bo škodilo?

Ne velja eno pravilo za vse. Treba se je oziroti: 1. na starost, in 2. na telesno, koliko in kak pijače je dotičnik pil do sedaj.

Glede starosti veljaj sledeče: Otrokom ne daj niti kapljice opojnih pijač. Mnogo otrok, ki je dobilo v otroški dobi le malo kapljic vina, vrskalo je z njimi kar poželenja po opojnih pijačah, in iz tega se je razvilo v poznejših letih pljančevanje. Naravnost v nebo vpijoči greh pa je, če stariši dajejo otrokom šnopsa, kakor je to grda navada na Koroškem. Tak človek ni nikoli zdrav.

Mlađenič, ki kot otrok ni vžival alkohola, se ga bo lahko zdržal popolnoma, ne da bi se k temu

sibil. Nevarne so mu pijančijoče družbe, vlasti take, v katerih se smatra pijančevanje kot čednost. (To je najbolj v navadi pri naši akademični mlađini.) Slab vzhled in najbolj pa ponašanje s pijanostjo in prisilno pitje storijo največ alkoholistov.

Mož, ki se v mlađeniški dobi ni mogel odtegniti raznemu alkoholu, bode le težko pogrešati vsaj nekaj opojne pijače. Če tudi ne pije več nego $\frac{1}{2}$ litra vina ali $\frac{1}{4}$ litra piva na dan, vendar že ta množica zapušča v ljudeh vidne sledove na notranjih organih, zlasti na možganinah mrenah, katere so, kakor dokazuje raztelesenje mrljev, že pri tej mali množini popolnoma bele kot mleko, dočim so pri človeku, ki ni toliko pil, prozorne kot steklo. Mož, varuj se zlasti zapeljivosti alkohola k vedenju večjemu uživanju. Kakor tisti, ki uživa mišnico ali „morfin“, zahteva teh strupov vedno več, ker se sicer ne čuti zdravega, tako tudi alkohol zahteva vedno večjega in večjega povzročanja, sicer se človek ne počuti več zdravega. To pa napeljuje dostikrat k napačnemu mnenju, češ, da so opojne pijače zdrave pijače. Snopsar n. pr. ne more delati, če nima svojega frakeljca pod kožo. To pa je znamenje, da je dotičnik že propadel, postal že kroničen alkoholist, in da mora izganjati takorekoč že hudiča z belcebubom; in če bi se takemu človeku pogledalo v telo, videlo bi se, da so posamezni udi že tako razdrapani, da je jo! In to naj bi bile zdrave pijače?!

Kako stališče torej naj zavzemamo v stremljenju, odvaditi se alkoholizmu?

Kdor je dosedaj užival žganje, naj uživa le vino in pivo, popolnoma odvaditi se opojnim pijačam, mu bo pač težko mogoče.

* Učiteljska mestna so razpisana v sledenih krajih: mesto stalnega šolskega vodje v Resniku pri St. Kungoti na Pohorju, pošta Zreče pri Konjicah; šola ima 1 razred in je v 2. pl. razredu. Stalno mesto učitelja, oziroma učiteljice v Cadramu, pošta Oplotnica, petrazr., 3. plač. razred. Stalno ali zasebno mesto učitelja, oziroma učiteljice, na petrazrednici pri Sv. Duhu v Ločah. Prošnje se vložijo do 14. maja na krajne šolske svete.

* **Pojasnilo** rimskega romarjem iz lavantinske škofije. Skupni odhod iz Maribora v Beljak je v torem dne 28. aprila predpolne ob 10'15, to je en četrt čez deset. Vozne listke II. razreda za to vozilo bo delil na kolodvoru v Mariboru č. g. kanonik Voh. Dunajski romarji pridejo v Beljak tisti večer ob 9. uri 20 min. ter se tam mudijo le 5 minut. Najnobeden romar ne zamudi tega vlaka, naj ne pozabi na svoj vozni list!

* **Pozivnice** k naboru bodo kmalu zopet razposlane. Pozivljamo vas, slovenski mladeniči, da jih sprejmeste le, če so pisane v slovenskem jeziku! Nemške odklonite kratkomalo s pojasmilom, da jih ne razumete! Glavarstva vam morajo poslati slovenske pozivnice! Slovenski mladeniči, ne bodite boječi! Pokažite svetu, da spoštujete materin jezik in si ne daste drugega vsiljevati!

* **Strelne vaje.** Deželnobrambovsko poveljstvo v Gradcu je dobilo od brambovskega ministrstva ukaz od dne 10. februarja 1908, štev. III. 1206, ex 1907, da pospešuje med prebivalstvom strelne vaje. Radi tega je naročeno 4. deželnobrambovskemu pešpolku, ki živa od aprila do septembra po goriških hribih, da vodi in nadzoruje take strelne vaje. Toplo priporoča omenjena okrožnica snovanje strelnih društev. Orožje in streljivo dobe društveni brezplačno.

* **Vojška dopuste** o času žetve je povelenje v č. in kr. III. voja dočelo od 28. junija do 18. julija. Dopusti se bodoodeljevali za dobo treh tednov, in sicer le aktivnim pešcem, in lovcom. Pri konjeništvu se tak dopust dovoli z ozirom na oskrbo konj le v izvanrednem slučaju. Na dopust se pa ne bodo puščali vojaki v take kraje, kjer je kaka naležljiva bolezni. Prednost za take dopuste imajo oni vojaki, kateri se niso mogli poslužiti par. 34 v. z. vsled tega, ker njihovi bratje prostovoljno služijo pri vojaki, ali so v inozemstvu, ali pa imajo doma že svoja posestva. Oziralo se bode pred vsem na sinove kmečkih posestnikov. Prošnje je vlagati do konca meseca maja vsakega leta na polke ali batljone potom kompetentnega okrajnega dopolnitvenega povelenjštva.

* **Po novem tiskovnem zakonu** se bo v Avstriji razvilo novo življenje za knjigotrštvom in časnikarstvom: tiskalo se bo neprimerno več, nego se je dosedaj. Potrebno je, da se z novim zakonom, ki se gotovo ne bo bistveno ločil od načrta, ki ga imajo v rokah državni poslanci, čimprej dobro seznamimo in pripravimo za delovanje, ki ga bode omogočila večja svoboda v knjigotrštvu in zlasti v razširjanju tiskovin.

* **Iz pošte.** Za poštnega poduradnika je imenovan poštni ekspedient Karol Hengl v Mariboru. Poštni ekspedienti so postali Ivan Walzer in Rud. Marko v Mariboru, Leopold Prašnik v Zidanem mostu. Povišani so poštni poduradniki Anton Kump in Anton Mlaker v Mariboru, Anton Lenzbauer v Radgoni, Franc Škrobar v Zidanem mostu in poštni ekspedient Ivan Franc in Franc Kodrič v Mariboru in Vencel Rodovič v Celju.

* **Odvetniška vest.** Dvorni in sodni odvetnik g. dr. Stanko Lapajne je prevzel pisarno pokojnega odvetnika g. dr. K. pl. Koziča na Dunaju, I., Bräunerstraße 10.

Kdor pa je doslej užival le pivo in vino, naj skusi piti kolikor mogoče manj, ne več nego $\frac{1}{2}$ litra vina ali $\frac{1}{4}$ litra piva na dan. Če se ga je pa eden dan nasrkal slučajno več, naj ga opusti prihodnje dni popolnoma.

Višek pa doseže isti, ki se opojnih pijač zdrži popolnoma. Ne samo, da je to za njegovo zdravje najboljše, dotičnik dokazuje, da popolno zdržanje ni škodljivo in daje tako s svojo abstinenco dober vzhled. Po celem svetu obstoje v ta namen takozvana „abstinentna društva“, ki zdržujejo ljude, ki ne pijejo nič opojnih pijač. Zastopani so v tem oziru posebno Angleži, Rusi, Nemci in vsi drugi narodi, da, celo barbarski Madjari, — in mi Slovenci naj bi zaostajali?

Staro pravilo: „Po pameti ga pijmo, da pamet ne izgubimo“, ne zadošča več. To naj velja k večjemu za kakega starega vinorejca, od vas mlađenjev zahtevamo glede naziranja alkoholskega vprašanja nekoliko več. Kakor povsodi, bodite tudi v tem oziru drugim v vzhled. Najboljše dosežete to z abstinenco. Potem bomo gledali s ponosom na vas!

* **d Važen vzrok.** Sodnik: Kaj je bilo povod, da ste gospoda urednika pretepli? — Zatoženec: Ko sem zadnjič sto kron ukradel, naznanil je v svojem časopisu, da sem jih sto in petdeset. Imel sem vsled tega s svojo ženo največje sitnosti!

* **d Po življenju.** Znan dolžnik: Zapustiti mesto. — Prijatelj: Zakaj? — Gostilnčarji mi strežijo po življenju. — Kako to? — Na „puš“ mi ne dajo ničesar več; umrem od lakote, če tukaj ostanem.

* **Poštna nabiralnica** pri Sv. Duhu na Ostem vrhu dobi najbrž, kakor se nam poroča, naslov „Sv. Duh pri Lučanah.“ Dela se tudi na to, da dobi ta nabiralnica dvojezični pečat.

* **Slovenski napisi v Mariboru.** Leta 1907 je odstranila mariborska občina gospodu Ivanu Verasu na njegovi hiši v nadzertno ozračje moleči izvesek z napisom „Zastop banke Slavije“, češ, da so slovenski napisi na takih izveskih z veljavnim občinskim sklepom prepovedani. Zoper to se je pritožil gospod Ivan Veras ter je prišla zadeva na obravnavo pred upravnim sodiščem dne 8. aprila t. l. Upravno sodišče je dolično določeno mestne občine mariborske z razsodbo razveljavilo zaradi pomankljivega postopanja in mora torej občina znova odločiti ter navesti, iz katerega javnopravnega razloga prepoveduje dolični izvesek. Ker za tako odločbo občina ne more navesti nobenega javnega, n. pr. pravnostnega ali varnostnega razloga, je s tem odločeno, da občina iz samih jezikovnih razlogov ne more odstranjevati takih izveskov in da je torej tudi pred upravnim sodiščem dognana nezakonitost postopanja doličnih občin, ki so izveske s slovenskimi napisi odstranjevale, kakor Celje in Maribor.

* **Prvo jubilejno kruno** S. K. S. Z. v Mariboru. „Slovenec“ z dne 6. aprila piše: „Slavno uredništvo! Priloženo jubilejno kruno pošiljam kot dar S. K. S. Z. Mal je ta dar, a je prva jubilejna kruna, ki sem jo dobil v roke. Ali bi ne bilo potrebno, sprožiti misli, naj bi naši somišljeniki darovali prvo jubilejno kruno S. K. S. Z. Z odličnim spoštovanjem dr. V. Pegan.“ Naj bi tudi naši spodnejštajerski rodoljufi širili med našimi somišljeniki geslo: Prvo jubilejno kruno tako potrebeni S. K. S. Z. v Mariboru, katera pa hvaležno sprejema tudi nejubilejne krome.

* **Zadružna zveza** v Ljubljani je imela dne 21. t. m. občni zbor v Unionovi dvorani. Udeležilo se ga je tudi kakih 15 odposlancev štajerskih posojilnic, med njimi državna poslanca Pišek in dr. Korošec. Razprave o zadružni pisarni v Mariboru so se udeležili dr. Korošec, Vrečko iz Ponikve, Gomilšek. Načrtneje poročilo bodo prinesle „Gosp. Novice.“

* **Nov zadružni zakon.** Vlada hoče predložiti zbornici nov zadružni zakon. Za to priredi justično ministrstvo prej posvetovanje strokovnjakov. Za zadruge v ljubljanski Zadružni zvezi se ga udeleži dr. Krek. Odbor Zadružne zveze je o tej stvari imel dne 21. t. m. obširno predposvetovanje.

* **C. g. P. Tomaž Lempl S. J. †:** V St. Andreju na Koroškem je velikonočni pondeljek dne 20. aprila t. l. ob 7. uri zvečer umrl č. g. P. Tomaž Lempl, rojen v Šmartinu pri Šaleku (Velenje) dne 17. decembra 1863, v mašnici posvečen v Mariboru dne 25. julija 1860. Raini je služil eno leto kot prvi kapelan pri Sv. Magdaleni v Mariboru, potem pa eno leto kot začasni učitelj veronauka na mariborski gimnaziji, odkoder je po svojem poklicu šel v družbo Jezusovo. V družbi z rajnim vlč. g. o. Doljakom je na raznih župnih opravljal z velikim veseljem svete misijone. Ljudje so ga navadno zaznamovali kot tega „tihega“ misijonarja, ki je bil globokoga duha, a je vedno slabotnih prs in je tudi zaščitno sklenil svojo bogoljubno življenje, vdan v božjo sveto voljo ter prevoden s svetimi zakramenti za umirajoče. Naj v miru počiva ter moli za mili slovenski narod, ki ga je vedno iskreno ljubil.

* **Glasilo kranjskih liberalcev** „Slovenski Narod“ se jezi, da vabi Slovenska krščansko socialna zveza za Štajersko svoje člane, naj prirejajo letos jubilejne slavnosti na čast Materi božji. Tako daleč je že torej prišel štajerski liberalni dopisnik „Slov. Naroda“, da ga že Marijino ime razburja! Mora že imeti strašno slabo vest.

* **Liberalne posojilnice** dajo poleg znanega agitatorja za Narodno stranko Miloša Stiblerja vzgojevati za zadružnega učitelja v Darmstadtu tudi absolviranega jurista Meža, ki je urednik prostožitarke „Svobodne misli“ in je tudi odpadel od katoliške vere. Vkljub vsemu temu še nekatere Štajerske in vse koroške posojilnice vstrejno podpirajo liberalizem.

* **Povratni računi koleka prosti.** Pred kratkim se je neko trgovsko društvo pritožilo v vlogi na finančno ministrstvo, da finančni organi smatrajo povratne račune o vrnjenem blagu kot koleku podvržene. Ministrstvo je odgovorilo na to vlogo, da povratnih računov o blagu, ki se je poslalo v izberali na ogled, ni treba kolekovati, tudi ne one povratne račune, ki jih pošlje prodajalec o vrnjenem blagu.

* **Liberalni učitelji** so imeli na velikonočni pondeljek v Celju veliko zborovanje, na katerem so ustanovili tudi nasproti naši Slovensko krščansko-socialni zvezi svojo narodno-socialno zvezo. Izpuštili so torej naziv krščanski. Koliko bo njihova narodnost v tej zvezi vredna, o tem pri liberalnih učiteljih, ki trepetajo pred vsakim nemškim glavarjem, sploh ni govora. Narodno-socialna zveza bo narodna le v toliko, v kolikor bodo priupustili vladni organi.

* **Velika politična kriza na Ogrskem** je neizogibna. Minister Košut si je upal prepovedati „Štajerca“ na Ogrskem, a mogočni Ptujčani bodo zato strmoglavlji celi Wecker-loy kabinet! Ogrrom se hlačice tresejo pred Mogočnim v Ptiju! Oje, oje!

* **Ameriški katoličani.** V zedinjenih državah Severne Amerike je razpečavanje nenavrhin in verozasramočih listov in spisov, strogo prepove-

dano. Da bi onemogočili prodajo laškega, skrajno podlega lista „Il asino“ so ameriški katoličani na mnogih krajih, kakor v San Francisku, New-Jorku, list tóžili in tudi pravdo dobili. V Pittsburgu je izjavil sodnik pri taki pravdi, da bode strogo postavno postopal proti takim knjigotržcem, jih namreč kaznoval z gobo 2000 dolarjev in 2 letno ječo. — Nek list iz Filadelfije („Catholic Standard and Times“) poroča: Dne 25. januarja t. l. je prinesel žaljivi list „Skyb“, ki izhaja kot tednik v St. Louisu sliko, s katero je smešil katoški redovnike. Odbor organizovanih katoličanov mesta je takoj poslal uredništvu protest in odločno zahteval zadoščenje. Obenem so poslali ta protest vsem inserentom lista. Izdajatelj, uvidevši, da se z odločnimi možmi ni igrači, ker bi naročniki in inserenti začeli bojkot, se je udal pozivu žaljenih katoličanov. Naznanih je 3. marca odboru, da je pripravljen prinesi zadoščenje. Odbor je na to zahteval, da mora list na uvodnem mestu, brezpogojno in odkritosrno prositi odpuščenja in preklicati žaljenje. To je list tudi storil. In to se je zgodilo v mestu, v katerem je le polovica prebivalstva katoliška. So pač v Ameriki in drugod zavedni in odločni katoličani. Pri nas pa, recimo na Spod. Štajerskem je prebivalstvo do neznatnih izjem katoliško, a mirno in ravnodušno sprejema dan za dnevom vsak, še tako podloženovane in zasramovanje svoje vere in svojega jezika, ne da bi le količaj pokazalo svojo nevoljo. Tako je n. pr. nek nemškutarski list pred kratkim prinesel dvojno zgodovinsko laž, da je slavni vladika A. M. Slomšek 1. moral bežati pred ljudsko nevoljo iz Koroškega v Maribor, in drugič, da se je to zgodilo leta 1848, ko je vendar znano, kako priljubljen pri slovenskem ljudstvu je bil in je Slomšek in njegov spomin, in da se je še-le leta 1859 preselil v Maribor po dolgoletnem prizadevanju. Dotični list je to prinesel z namenom osmešiti in očrtniti spomin slavnega slovenskega škofa, in se predzrne, potem ko se ga je vendar lahko opomnilo na to zgodovinsko neresnico, prinesi surov priziv, naj se mu sodnisko dokaže laž. Dobro namreč ve dolični urednik, da sme zaspante katoličane smešiti, njih vero in narodnost in učitelje ljudstva zasramovati, kolikor mu sploh njegovo ognja in žvepla polno srce poželi! Bil že enkrat čas, da se učimo od Amerikancev odločnosti.

* **Tržne vesti.** Dne 17. aprila 1908. Tržiča nam kažejo vedno isto obličeje, promet majhen, kupčija mrtva, cene padajoče. Najbolj je nazadovala rž. Ko bi bile dosedanje visoke cene pravilne, bi morale sedaj, ako že ne iti višje, vsaj ostati na isti višini, ne pa padati, kakor sedaj v resnici padajo. Poročila o stanju setev se glase ugodno, akoravno bi toplejše solnce še vplivalo ugodnejše. Upajmo, da bo bodoča doba bolj mirna kakor je sedanja, sicer postanejo razmere neznosne za kupčijo. Pšenica je brez zanimanja, kupčija mrtva, ponudbe skromne, kupci jako boječi. Lastniki so mehkejši ter tudi kaj popustijo. Oves gre izpod rok, dež ugaja razvijajoči rastlini. Moka. Navadno je bila kupčija v tem času jako živahna, letos pa je promet jako majhen. Cene neizpremenjene. Otrobi in klajna moka stalni v ceni. Sladkor bo nedvomno spet podražen. Kava je neizpremenjena. Večiki dovozi tlačijo množenje in poročila o novi brazilske letini se glase jako ugodno. Semena. Ponudbe rdeče detelje so skromne, zahteva živahna, zategadelj je same jako draga. Naturno same se z ozirom na kakovost plačuje 95 do 100 K. Lucerna (ogrška) 75 do 80 K. — Ponudbe skromne. Olje. Kupčija mirna, vendar prodajalcu drže cene. Usnje. Promet neznaten, kupci še vedno ne zaupajo v položaj. Meso. (Dunaj.) Teleta so se zelo podražila. Govedina, sprednja 72 v do 1 K 50 vin., zadnja 92 vin. do 1 K 76 v; teletina: 72 do 1 K 50 vin., svinjina: 1 K 20 vin. do 1 K 70 vin. kg. Teleta 84 vin. do 1 K 40 vin., svinje 1 K 20 do 1 K 36 v kg.

Mariborski okraj.

m **Maribor.** Spodnejšterska ljudska posojilnica v Mariboru je naročila domače nabiralnike (sparovčke) in opozarjamo vse, ki hočejo tudi doma imeti neotvorljivo „posojilnico“, da se oglasijo v posojilničnih prostorih.

m **Maribor.** Naš župan je izdal oklic, v katerem poziva občinstvo, naj kralji balkone in okna s cvetlicami. Občinski odbor je sestavil poseben odsek, ki bo razdeljeval za najlepše okrašene balkone in okna razpisane nagrade.

m **V Slivnici** pri Mariboru bo 3. maja t. l. po božji službi zborovanje Slovenske kmečke zveze v Šoli. Govorita bosta gg. državni poslanec Pišek in potovalni učitelj Pušenjak. Kmetje, delavci, udeležite se zborovanja v obilnem številu.

m **Selnica ob Dravi.** Dne 17. t. m. je umrl tukaj g. Anton Völker, dolgoletni naš cerkvenik, po kratki, mučni bolezni. Mož je bil plemenitega značaja, ki ga je vsi ljubilo in spoštovalo. Zapušča žaluočo vdovo in hčerko. N. v m. p.! — N župniji je sedaj mesto cerkvenika izpraznjeno in se sprejme takoj drugi. (Prošnje naj se vložijo pri kn. šk. župnijskem uradu v Selnicu ob Dravi).

m **Od Sv. Krize** pri Mariboru. Neizprosna smrt si je tudi pri nas zopet enkrat izbrala mlado, nadpolno življenje za svoje žrtev. Na velikonočni

pondeljek spremili smo k zadnjemu počitku mladencu Henrika Lorbek, bivšega dijaka mariborskoga učiteljišča. Dolgotrajna mučna bolezen — pljučna jeтика — katero pa je revež prenašal z občudovanja vredno vdanostjo in potprežljivostjo, ga je v 19. letu njegove starosti položila v prerani grob. Z ginaljivo pobožnostjo in gorečnostjo je na smrtni postelji prejel sv. zakramente za umirajoče — vsem mladim ljudem v vspodbudo, in tako pokrepčan z angeljskim kruhom nastopil dolgo pot v večnost. Sv. popotnica mu bo gotovo poročila bodočega častitljivega vstajenja. S. m. v. l.!

m **Sv. Jakob** v Slov. gor. Liberalni štab, ki je že celo Jansko leto tiho deloval, je začel bolj očitno nastopati. Odkar smo bili Šentjakobčani toliko srečni, da nas je z obiskom počastil podgeneral dr. Florian Kukovec, si upajo nastopiti bolj očitno, četudi so se na shodu S. K. Z. pokazali v prvih vrstah, misleč: ljudstvo je neumrlo, bo nam temajši sledilo. Pa vseeno armade ne dobe za se. Pokazalo se je na Cvetno nedeljo, kdo je sklical liberalno Gospodarsko društvo shod, a ni bilo niti udeležencev niti shoda. Zdaj kolovodje uvidijo, da je ljudstvo v taboru S. K. Z. Začeti se mora drugače. Zato se je g. učitelju Zinauerju potrebljno zdelo, da je učencem 5. razreda, zadnji dan šolskega leta, v pouku razpravljal, kako se z nakaznico naroči „Nar. List“ in „Domovina“. Učenci so pa klicali „Slovenca“, „Slov. Gospodarja“ in „Naš Dom“. Dični učitelj jih je pa poučil rekoč: To je vse za nič! Take toraj, g. Zinauer, že iz šole izstopivšo mladino hočete napeljavati za protversko-liberalne liste? Zato vam že kmetje obračajo hrbet. „Narodni List“ in „Domovino“ imejte le za sebe, ne vsljujite jih ljudstvu, ki je verno in udano krščanskim načelom.

m **Št. Ilij** v Slov. gor. Naša kmetijska podružnica je sklenila, da priredi to leto povodom 60-letne jubilejne slavnosti našega cesarja jubilejno obdarovanje za pridne viničarje in posle. Kot prisilci se naj oglašajo le pridni in zanesljivi viničarji in posli, ki služijo že najmanj 10 let jednemu gospodarju, ki mora biti član podružnice. Nekolekowane prošnje se naj vložijo vsaj do 30. junija 1908 pri podružničnem načelstvu. Prošnjo naj potrdita občinski predstojnik in gospodar. Zadnji mora tudi navesti, kako dolgo je prisilec pri njem in če je vreden obdarovanja. Obdarovanje bo v jeseni. Načelstvo podružnice se obrača ob enem na vse premožnejše posestnike, naj prispevajo k temu jubilejnemu obdarovanju.

m **Št. Ilij** v Slov. gor. Naša kmetijska podružnica je sklenila, da priredi to leto povodom 60-letne jubilejne slavnosti našega cesarja jubilejno obdarovanje za pridne viničarje in posle. Kot prisilci se naj oglašajo le pridni in zanesljivi viničarji in posli, ki služijo že najmanj 10 let jednemu gospodarju, ki mora biti član podružnice. Nekolekowane prošnje se naj vložijo vsaj do 30. junija 1908 pri podružničnem načelstvu. Prošnjo naj potrdita občinski predstojnik in gospodar. Zadnji mora tudi navesti, kako dolgo je prisilec pri njem in če je vreden obdarovanja. Obdarovanje bo v jeseni. Načelstvo podružnice se obrača ob enem na vse premožnejše posestnike, naj prispevajo k temu jubilejnemu obdarovanju.

m **Št. Jurij** v Slov. gor. Smrtna kosa. Dne 21. aprila smo ob obilni udeležbi spremili k zadnjemu počitku Frančiško Krautič. Umrla je sicer po kratki, toda mučni bolezni v 77. letu svojega življenja. Pred nekaj leti je obhajala zlato poroko. Bila je poštena žena iz poštene rodbine, ki je rada podpirala različne cerkvene in narodne koristne namene. Kot zadnji pozdrav ji je pevski zbor zapel ginaljivi nagrobnici. N. v. m. p.!

m **Št. Jurij** v Slov. gor. Zopet smo preživel velikonočne praznike, katerih veličastnost nam ostane živo v spominu. Dekleta Marijine družbe so ves čas izpostavljenja presv. Rešn. telesa v božjem grobu klečale pred Rešnjim telesom in opravljale molitev rožnega vence. Posebno veličastno je bilo v soboto večer, ko so g. župnik v spremstvu 27 belo oblečenih deklet z gorečimi svečami vzdignili s prelepim slavospevom Aleluja presveto Rešno telo iz božjega groba in ga v procesiji prenesli okoli cerkve z veličastnim petjem našega domačega pevskega zbora zopet na svoj dom, to je v tabernakel našega novega prednjega altaria, katerega nam bodo, kakor slišimo, naš premili knez in škof dne 12. maja t. l. posvetili. Tem potom tedaj izrekamo prisrčno zahvalo vodstvu Marijine družbe, kakor tudi vsem dekletom, ki so pri tej slavnosti sodelovale. Kličemo, jim: Le pod zastavo Marijine družbe, in po poti nedolžnosti, kar je najdragoceniji kras vsakega dekleta. Le tako naprej, dokler ne dosežete krone, katero pripravlja Marija svojim, posebno pa nedolžnim častilcem! Zahvaljujemo se nadalje vsemu pevskemu zboru, posebno pa voditeljem gg. kaplanu Bosina in organistu Voglarju, katera sta s svojim požrtvovanim trudem naše fante in dekleta v umetnem petju tako imenitno izvezljala, da nas pri cerkvenih slovesnostih, pa tudi pri poštenih veselicah, mnogokrat kar očarajo. — Pri vsem tem veselju smo pa vendar imeli tudi žalost. Na velikonočno soboto žalovali smo župljani s preblago družino Krautič, katero je umirajoča mati in žena zapuščala ravno ob najveličastnejši uri, ko smo v cerkvi častili vstajenje našega g. Jezusa Kristusa. Sprevidena s sv. zakramenti je v gospodu zaspala ob 6. uri v soboto večer. N. v. m. p.! — Drugo žalost prebliti smo morali na velikonočno nedeljo pri popoldanski službi božji. Pa zakaj? Zaradi ničvrednih fantalino, katerih žalibog tukaj ne manjka, in kateri so že ob lanskih velikonočnih praznikih s svojim hudočnim strelijanjem s pištoljami motili g. pridigarja, da

so morali z govorom prenehati in celo iz prižnice odići. K temu naj bo pripomnjeno, da so v osebah dotičnih fantalino skoraj izključno znani sinovi tistih starišev, in hlapci iz tistih hiš, kjer se prebira ptijski „Stajerc.“ — H koncu še nekaj! V zadnjem času odprli smo, čujte, tukaj nemško gostilno, kako se bahajo Stajerčanci in te baže ljudi. „Nemci imamo sedaj svojo gostilno, kamor bodemo zanaprej nosili svoj nemški denar“, kričal je zadnjo nedeljo nek pijani Partinčar. Ta pristno „nemška glava“ si domisluje celo postati „rihtar“ — saj zna pisati kakor kokosi na gnojišču. Toliko o tej nemški gostilni, katera dela veselje tudi našemu učiteljstvu, pripadajočemu narodno-liberalni struji, za danes, ako se nadalje ne bo miru, bodemo osvetili tamošnje goste v polni luči. — Veselo župniško obhajilo sv. Jurija voščimo vsem poštenim slovenskim župljanom župnije sv. Jurija! — Več slovenskih katoliških župljanov.

m Sv. Trojica v Slov. gor. Na cvetno nedeljo se je pri nas ustanovilo „Kat. slov. izobraževalno društvo“. Že dolgo časa so izražali vrli možje in mladeniči srčne želje, naj bi se tudi v naši župniji ustanovijo enako društvo, kakor jih imajo sosedje, pa vsak je imel razne pomisleke. Da je bil pa vsak strah prazen, kaže se že sedaj. Pri ustanovitvi so bili res le nekateri somišljeniki, a vendar je z velikim navdušenjem pristopilo takoj 34 mož in mladeničev, kar je za tukajšnje razmere dobro znamenje. Veliko se jih že sedaj zanima za naše društvo. Zato pa za dobro stvar vneti možje in mladeniči agitirajte, da jih pri prihodnjem velikem shodu prav mnogo obojega spola pristopi k novemu društvu! Shod se bo vršil v kratkem in se bo o pravem času naznani. Odbor se je sestavil tako: predsednik: Franc Zemljč; podpredsednik: P. Nikolaj Meznarič, župnik; tajnik: P. Pij Žankar; njegov namestnik: Matija Bračič, ml.; blagajnik: Rudolf Rojko; njegov namestnik: Lavoslav Perko; knjižničar: Frane Perko; pregledovalca računov: Jožef Švarc in Matija Majhenič. Mlademu društvu pa želimo obilo blagoslova in vstrajnosti!

m S. K. Z. priredi na belo nedeljo dne 26. aprila v Makolah javen drušven shod v posojilničnih prostorih. Govorita gospoda državna poslanca Roškar in Pišek. Kmetje, delavci, viničarji, vsi naši somišljeniki, pridite poslušat svoje poslanice.

m Janževrh. Na 15 mescev težke ječe je obsojen 38 let stari, oženjen tesar Janez Brunčko. Ker si je težko ranil desno roko, ni mogel več delati. Prosil je torej pristojno občino Janževrh, naj mu da podpori. Občina mu je ponudila prosto stanovanje; hrano bi naj dobival pri posestnikih občine, zato pa bi naj opravljal ložja dela. Ta predlog pa nikakor ni ugajal Br. nčotu. Zato je vložil pritožbo pri občini. Predno je bila ta rešena, poslal je občinskemu predstojniku pismo, v katerem mu je preti, da bo celo občino požgal. Ta grožnja mu je res pomagala, da je dobil od države prostoto stanovanje in hrano.

m Slov. Bistrica. Družba slovenskih kmetov je kupila posestvo od Nemca Ignaca Schober za 190.000 krom. Nemci niso prav nič zadovoljni s tem.

m V Slivnici pri Mariboru bode v nedeljo, dne 3. maja t. l. po prvi božji službi v soli zborovanje Slov. kmečke zvezze. Govorila bo sta učitelj g. Pušenjak in drž. posl. Pišek. Popoldne ob 1/4 uri je občni zbor, se otori posojilica in izvoli nadzorništvo v g. Kolmanovi hiši.

m Sv. Križ pri Mariboru. Tukajšnje „Kmečko bralno društvo“ priredi v nedeljo, dne 3. maja 1908 po večernicah v bralni sobi v župnišču, tombolo združeno z zanimivim podčutnim govorom. Naj torej niko ne zamudi pri tej priložnosti poskusiti svojo srečo! Ker je čisti dobiček namenjen v prid društvu knjižnic, se prepričila hvalno sprejemajo. K prav mnogoštevilni vdeležbi vse ude in prijatelje našega bralnega društva vladno vabi odbor.

Ptujski okraj.

p Umrl je na Ptiju na veliko soboto 18. t. m. po kratki bolezni okrajni glavar Ervin Prahl, pl. Thalfeld, ki je bil še le kratko časa na Ptiju glavar. Slovencem je bil kolikor toliko pravičen. Govori se, da je znaten del svojega velikega premoženja volil mestu Gradec, Ptujčanom pa — nič! Truplo so v pondeljek, dne 21. prepeljali v Gradec v družinsko grobico. — Velikonočni prazniki so bili mokri in celo snežni (pondeljek); april je pač muhast fant! — Mnogo lepih kresov je gorelo Veliko soboto večer povsod po Slov. goricah, Hačozah in Pohorju.

p Ptuj. Okrajni glavar Edmund Prahl pl. Thalfeld je težko zbolel.

p Ptuj. Na naši okoliški šoli se upelje na treh višjih razredih nemški učni jezik. Delo ptujskega „Stajerca“, ki vodi naše ljudstvo za nos!

p Ptuj. V zadnji seji ptujskega občinskega sveta je stavil občinski svetnik odvetnik Plachki sledo rezolucijo: „Zaradi obžalovanja vredne prodaje nekega stavbišča, ki je bilo doslej v nemških rokah, Slovencem, pozivamo nemške ptujske hišne in zemljiške posestnike, naj se pri prodajah zaupno obrnejo na „Südmarko“ ali nemški narodni svet.“ — Cas je, da bi mi Slovenci tudi vpoštevali ta svet.

p Vinogradnike ptujskega okraja opozarjam, da bode vinarski inštruktor Zupanc kazal, kako je trse pesti in sicer: 19. maja ob 10. uri predpoldne v Goričaku v gorici g. Miheliča, 20. maja ob 10. uri predpoldne v Paradižu v gorici g. Čeha, 21. ma-

ja ob 10. uri predpoldne v Leskovcu v gorici g. Kozla, 22. maja ob 10. uri predpoldne v Varej v gorici g. Kasimir, 23. maja ob 10. uri predpoldne pri Sv. Urbanu v dež. gor., 25. maja ob 1. uri pop. gorici g. Hauptmana, 30. maja ob 11. uri predpoldne v Preradu v gorici g. Arnuša, 2. junija ob 1. uri popoldne v Naraplju v deželnem gorici, 3. junija ob 1. uri popoldne v Stopercih v gorici g. Štefana Vtiča. Nadalje se naznana, da se bodo v vinogradih štajerske hranilnice tudi letos vršila opazovanja glede pomladanskega mraza. Postopalo se bode tako kakor je bilo že lani v časopisih označeno; torej pomeni 1. strel ob pol osmilh zvečer, da se je prihodnje jutro batí mraza, 2. strela ob istem času pa, da bode gotovo mraz, 3. streli pa noči so znamenje, da je treča išč kurič (kadit). V kraju, ki so u teh opazovalnih postaj tako oddaljeni, da ni mogoče slišati tamkajšno streljanje, naj bi prevzele merljive osebe to opazovanje in alarmiranje. Mraz opazovalne topomere prodaja Jože Jaborka, Dunaj, IV., Freihaus. Natančenja pojasnila podaje radovoljno vinarski inštruktor za ptijski okraj.

p Hajdin. Kakor šene v ograji, tako se zaganja ptijski „Stajerc“ brez vsakega povoda neprestano na Hajdin. Zaporedoma vtiča nos v reči, katere ga najmanj brigajo, inamreč v solo in naše kmetijsko bralno društvo. Nek poseben strah pa ga navdaja, ker vedno bolj evili, odkar imamo pri nas novega g. kaplana. Ej, kuže, le mirno bodi, kajti mi ti še pripravimo marsikatero kost, da bodes imel ti v tvoji backi kaj za zob. Kakor v sporazumno soglasju s ptijskim „Stajercem“ so začeli pri nas tudi „Narodni List“ in „N. S. S.“ napadati bralno društvo in g. kaplana. Gospodje, menda ni to poskušnja ali kaka predprpravila za združenje o bodočih deželnozborskih volitvah! Do strankarstva, o katerem vi prorokujete, še ni prišlo in ga odbor bralnega društva sploh ne mara. Za danes dovolj, če pa potreba, le pustite, g. urednik, tudi nam kmetom do besede.

p Stopce. Volitev občinskega odbora se dne 21. aprila ni izvršila. Preložitev te volitve se od štajerčanskega županstva ni naznana, zato so mnogoštevilni volilci takoj odpolali ugovor, oziroma pritožbo na c. kr. okrajno glavarstvo v Ptuj. Zupan je volilice sprejel z besedami: Marš vun, ter založil vrata.

p Grabe. Ptijski „Stajerc“ je v 16. številki svojega umazanega lista napadel središko požarno brambo zaradi tega, ker se je ločila od nemške zvezze; pri tej prilici zaletel se je v istem dopisu tudi v grabske gasilce s sledečim stavkom: „Tudi grabska brizgalna je pričela špricati še le čez eno uro . . . To je fajerber za parado, ne pa za delo!“ „Stajerc“ odgovarjamo mi grabski gasilci samo to:

1. Da mi nismo „fajerber“ za parado; o tem, kaj da smo, naj govorijo sosedne občine, kjer smo vsikdar pomagali v požarni sili.

2. Vsak čas pridemo radi k štajerčevemu dopisniku gasit slamo v njegovi glavi. Edino žalostno na celi stvari je, da bi slame v hajlovski buči stajerčevega dopisnika tudi tekomp nekaj let ne mogli pogasiti. — Grabski gasilci.

p Pri Sv. Trojici v Halozah se bode ustanovilo na Belo nedeljo t. j. dne 26. aprila, ob treh popoldne „Gospodarsko in bralno društvo“ v društvu hiši tik farne cerkve. Spored: govori, vpisovanje udov, tambošarska godba fantov od Sv. Barbare v Halozah, petje domačih trojčki fantov. Prosta zabava v gostilni I. Belina.

Ljutomerski okraj.

1 Ljutomerske novice. Po ljutomerski okolici se govori, da širi propadli socialdemokratični kandidat V. Kukovec med ljudstvom knjige in spise, pisane v socialdemokratičnem smislu. Komur on ponuja take knjige, naj mu pove v obraz, da od njega ne potrebuje prosvete. — Citalnica je baje otvorila v Ljutomeru ljudsko knjižnico, ki pa nima namena širiti izobrazbe, ampak delati konkurenco okoliškemu bralnemu društvu. — Na Velikonočno smo tukaj pokopali tri ženske. Pač redek slučaj.

i Shod zaupnikov S. K. Z. na velikonočni pondeljek v Ljutomeru, ki se je sklical že v zadnjem času, je krasno nspel. Navzočih je bilo 41 zaupnikov iz cele ljutomerske župnije, ki so ogorčeno protestirali proti vsaki postavi, ki bi bila v kvar kmečkemu prebivalstvu.

1 Umrla je po kratki bolezni dne 13. aprila, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, Marija Šajher v Bigovcih, župnija Sv. Peter pri Radgoni. Rajna bila je pridna in vzgledna mati svojim otrokom ter velika dobrotnica siromakov. Za njo žaluje njen mož, sin in sinaha, pa tudi hčerka, ki biva daleč od doma, v samostanu na Ogrškem. Naj v miru počiva!

1 Gospa R. d. gona. Kmetsko bralno društvo, vprizori na splošno željo in drugi gledališči igro: „Divji lovec“, 3. maja t. l. po večernicah v gostini „K angelju“. Obilne udeležbe pričakuje odbor.

1 Bralno društvo v Cezanjskih priredi, v nedeljo dne 3. maja tombolo, v prostorih g. Anton-a Ficka na Kamenčaku. Začetek ob 6. uri zvečer. Ker je čisti dobiček namenjen za nakup novih knjig, vabi vladno k mnogobrojni vdeležbi odbor.

Slovenjgraški okraj.

s V Zavodnjem se je omislil za župniško cerkev nov krasen križev pot, ki bo 2. nedeljo po večerni noč sijesno postavljen.

s Razbor pri Slovenjgradi. Notica iz tukajne fare v štev. 15. „Slov. Gosp.“ je strašno razburila dotičnega, kateremu je dopis veljal. Silno je užaljen v svoji časti, ker se se „Stajerc“ prav za prav sramuje. Evo dokaza! Ko pridejo v nedeljo ljudje k maši, so vsi časniki v občinski pisarni na mizi, da si vsak lahko vzame svojega. Le naročnik „Stajerc“ je naprosil delice pošte, naj mu ga v pisalno mizo v predal shranjuje, da ga drugi ljudje ne bodo videli. Vidite! Naročnik „Stajerc“ se svojega lastnega lista sramuje, toda opustiti ga ne morejo, ker to je menda že od nekdaj, da se slabavada težje odpravi kakor smolni madež iz oblike. Čujte, ptijski gospodje! Čujte, gospod Linhart! Vaši lastni somišljeniki se vaše pisave in vašega glasila sramujejo! Kako lepo spričevalo za vaš list in za vas!

Konjiški okraj.

k Konjice. Veliko sredo je neki zlikovec odtrgal in odnesel puščico izpred kipa sv. Antona, v katero se dajejo milodari za domače uboge. Dobil je v njej kakih 14—16 K. Orožniki pridno zasledujejo tega nesramnega tata.

k Konjice. Konjiški okrajni zastop še pi v redu. O gospodarstvu v tem zastopu zlasti o okrajni posojilnici znamo še izpregovoriti, ko se zjasni vreme. — Graški „Tagblatt“ in konjiški Nemci zabavljajo črez slovensko kmečko organizacijo, zlasti črez novoustanovljeno posojilnico; konjiški „Spar- u. Vor-schussverein“ si bo pa baje zidal že svojo lastnobožijo. Kdo jim je le toliko dobička nanesel, če ne okoliški kmetje in posestniki? Prihodnjih pa bodo brezobzirno vse imenoma navedli, ki zabavljajo in smešijo po gostilnah in trgovinah naše slovenske poslance in njih delovanje. Torej pozor!

k Zatiranje hroščev. Okrajni zastop konjiški je sklenil plačati za vsak liter nabranih hroščev po 4 vñnarje. Prosil je vsa šolska vodstva v okraju, naj v tem smislu uplivajo na šolske otroke.

k Konjice. „Domovina“ se v svojih dopisih iz Konjic zaletava v vse, kar ji ni po volji. Dopisniku se pozna, da je v politiki in narodnem gospodarstvu novinec, nevednež ali pa hujšač. Odreka vsemu, ki ne trobi v njegov rog, pravico, slobodno govoriti in delati ter klici sodnijo na pomoč, pri kateri je že enkrat en „veleučeni“ gospod jezični doktor pošteno dobil pod nos. Gospodje slovenski bogataši, kje je vaše delovanje, vaše zasluge za slovenstvo?! Nemci kupujejo najlepša slovenska posestva, vi pa roke križen držite ter k večjemu črez Slovensko kmečko zvezo in črez kaplana zabavljate temenite, da rešujete s tem slovenski živelj. Ironija! Pa o tem spregovorimo o priliki natančenje, kar vam dočisto ne bo ljubo. Ako boste izvedeli javno bričko resnico, si bote sami krivi, ker izzivate. Propričani pa ste lahko, da se na naše limanice ne bo vsedel nihče, k večjemu kak štajerčanski Polenčan ali Straničan.

k Konjiška okolica. Kakor je že „Slovenski Gospod“ poročal, niso hoteli konjiški bogati naprednjaki na občnem zboru slovenske posojilnice niti enega kandidata Kmečke zvezze izvoliti, niti v načelstvo, niti v nadzorstvo, dasi je okoli 700 kmetov konjiškega okraja udov pri posojilnici. Gospod ravnatelj, ki smo ga dosedaj spoštovali kot pravičnega moža, je rekel, „češ, kaj je vsega tega treba!“ Tako smo bili kmetje, ki vendar z vsem svojim premoženjem jamčimo za posojilnico, takoreč „ven vrženi.“ Spoznali smo, da nimamo pri takih posojilnici ničesar več iskati, zato smo si svojo Kmečko hranilnico in posojilnico ustanovili. Za sedaj ne rečemo ničesar drugega, kakor mi kmetje držimo skup in gospodarimo sami s svojim denarjem, nasprotnikom pa tudi privoščimo vse dobro. In ko bo naša kmečka hranilnica in posojilnica pričela delovati, tedaj se je trdno oklenimo, dober uspeh gotovo ne bo izostal. Naša posojilnica je že registrirana, in prvi uradni dan se bo pravočasno naznani. Hujšačev nasprotne, protikmečke strani nikar ne poslušajmo! V načelstvu in nadzorstvu so najboljši, izobraženi in premožni konjiški kmetje, katerih imena prihodnji objavimo. — Kmet iz konjiške okolice.

k Kebelj na Pohorju. Zelo nas je razzalostila vest, da nas bodo zapustili naš dosedanj, g. župnik Anton Kolar in se preselili v župnijo St. Ilij pri Venetu. Žal nam bode za gospodom, katerih smo prav radi imeli. Kot goreč dušni pastir so nam kmalu po svojem prihodu oskrbeli sv. misijo. Zapustili nas bodo priden duhovnik, goreč dušni pastir in velik prijatelj mladine, za katero so vse moči žrtvovali, da bi jo obvarovali pred zapeljivostjo hudočnega sveta. V politično življenje se niso veliko vmeševali. Zato so pa tembolj z besedo in lepim vzgledom delovali za svoje ovčice in za povzdigo krščanskega življenja. Zelo jim je bila, pri sreču tudi lepota hiše božje, katera se je po njihovem prizadevanju dostenjno okrasila. Tudi zvonovi, katere so nam lansko leto oskrbeli, jim bodo čast in hvalo peli. Nam Kebeljanom ostanejo vedno v neizbrisljivem spominu. Vsak pravi: škoda za tega g. župnika; takih ne dobimo več. Res škoda za gospoda, kakovšen so ta. Povrni jim ljubi Bog vsa njihova dobra dela, ki so jih pri nas storili. Naši kebeljški župniji pa daj spet tako gorečega dušnega pastirja.

Celjski okraj.

c Celje. Stoletnico gimnazije v Celju proslavijo meseca junija na slovesen način. Seveda bo vse napeto nemško.

c Celje. Telovadni odsek v Celju krasno napreduje. Postal je naš ponos, in strah nasprotnikov, c Rimsko toplice. Tukaj sedaj razširjajo kolidor. Na pomoč je prišlo tudi okoli 20 Hrvatov. Na jesen bodo pa med Rimskimi toplicami in Laškim polagali nov tir. — Časniki so poročali, da se je pri tukajšnjem mostu ob zadnjem deževju razbil splav in da sta tudi oba splavarja utonila, kar pa ni res. Spław se je sicer razbil, a moža sta se na most rešila.

c Obesila se je v Velikem vrhu blizu Smartnega ob Paki 16letna deklica Kogovnica.

c Dobrno. Veliko soboto je marsikateri Dobrnočan z začudenjem gledal v šolsko drevesnico. Mrzlično se je v njej delalo. In, zunaj ob plotu sta mogočno stopala prijatelja Vogler in bivši trgovec A. Hazenpihl ter mahala z rokami na desno in levo, na levo in desno, kakor da bi odmerjala meje bočnih drevesnic. Med prazniki pa se je razneslo bliskoma po Dobrni: v torek pride okrajni glavar iz Celja gledat drevesnico. Aha! Zato se je tako vneto delalo v drevesnici in zato je najbrž Avgust dajal nasvete Voglerju. Cela zadeva o šolski drevesnici, ki je po krivdi Voglerjevi in Hazenpihlovi vzdignila toliko prahu na Dobrni, se bliža h koncu. Toliko je že sedaj gotovo, da se ne bosta smejala ne Hazenpihl ne Vogler in naj se konča stvar tako ali tako. Voglerji in Hazenpihl so bili na Dobrni v prejšnjem stoletju, dandanes je — prepozno.

c Mozirje. Preteklo leto je imela tukajšnja pozarna bramba blizu sto kron preostanka na ta način, da si je izposodila 200 kron. Tekom štirih let se je zadolžila za 800 K. Lep napredek pod liberalnim vodstvom! Kaj bode pa potem, kadar ji kredita zmanjka? Polom ali pa občina plačaj, kakor je že enkrat. Tržka občina imela je od 90 odstotkov priklad črez 400 kron preostanka. Dvignila je iz posojilnice glavnico 1400 kron. Kaj bode pa potem, kadar zmanjka glavnice od žage? Liberalci bodojo odložili občinsko čast. Že prvo leto se je pokazalo, katera občina bode na boljšem. Tržka pod liberalnim vodstvom gospode, ali okolica pod vodstvom zavednih kmetov. Tržki gospodje v svoji zaslepljenosti in veselju, da so se znebili kmeta župana, še vedno trdijo, da bodo na boljšem, kakor kmetje. Tekom petih let tega več ne bodo trdili. Okolica bodo plačala svoj dolg, katerega je naredila ter bodo potem lahko priklade znižala. Tržanom pa bodo zmanjkalo glavnice od žage, če bodo šlo tako naprej in priklade bodo morali zvišati. Gospodarstvo liberalne inteligence je povsod vzorno.

c Trbovlje. Telovadni odsek je imel dne 6. aprila javno telovadno uro. Občinstvo je z velikim zadovoljstvom opazovalo mlade, krepke telovadce.

c Sv. Jurij ob juž. žel. Naša pred kratkim ustanovljena mlekarška zadruga je imela na velikonočni pondeljek popoldan prvo poučno predavanje. Zbral se je klub slabemu vremenu precejšno število gospodarjev in gospodinj, ki so pazno poslušali najprej znanega strokovnjaka v mlekarstvu g. Legvarta iz Ljubljane, in našega neumorno delavnega organizatorja na slovenskem Stajerskem g. VI. Pušenjaka. Predavanje je trajalo okoli dve uri. Gospoda sta predaval prav poljudno in prikupljivo, da sta žela občno pohvalo in priznanje; in sicer je predaval g. Legvart o mlekarstvu sploh, g. Vlad. Pušenjak pa o zadrugah s posebnim ozirom na mlekarško zadrugo. Kakor hitro bo vse potrebno pripravljeno, bo začela mlekarna delovati, ki bo za St. Jurij in za vse sosedne župnije velikega pomena. Zato še enkrat prisrčna hvala gg. predavateljema za trud!

c Sv. Miklavž nad Laškim. V zadnji številki „Slov. Gospodarja“ je rezolucijo našega izobraževalnega društva malo pohabljena. Drugi sklep našega zborovanja se mora glasiti tako: Rokodelci, ki po kmetih delajo, naj bodo pridobninskega davka prosti; davek naj plačajo oni, ki nosijo svoje izdelke na trg. Vzrokova za ta naš sklep je veliko. Večina takih rokodelcev po kmetih se ne peča dan na dan s svojo obrtjo, ampak le po potrebi svojih sovaščanov. Mnogo je takih, katerim je njihova obrt samo stranski zaslužek, za sosesčino so pa potrebeni, ker ni blizu obrtnikov, kajih poklic bi bila izključno njihova obrt. Nekateri čavljarji, krojači, bi radi šivali, pač ne smejo, ker ne plačujejo pridobninskega davka, ker nimajo koncesije za svojo obrt, koncesije pa dobiti ne morejo, ker se niso učili pri kakem mojrstu. Delajo pa vendar prav dobro, drugače bi jih ljudje ne kljicali. Kaj jim je tedaj storiti? Ali naj grejo k mojrstru, na starej dni in puščijo doma ženo in otroke! Ali naj grejo krast, ker jim lastnina ne nese dosti, da se preživijo! ? V tej reči se mora nekaj spremeniti. Iz takih nerdenosti se mora odpreti postavna pot.

c Smarje pri Jelšah. Že 4 leta zahtevajo pri nas novo šolsko stavbo, a čuditi se moramo, da se je ta zadeva še le pri zadnji seji okr. šol. sveta postavila na dnevni red. Pač pa so g. učitelji, ti prijatelji davkoplačevalcev pri neki seji okr. šol. sveta, ko so bili v večini in se čutili zmage gotovi, kot slučajnost stavili predlog za zgradbo nove šole. Toraj takoj važno vprašanje, s katerim se naloži

davkoplačevalcem okoli 50 tisoč kron, se obravnavava kot slučajnost! Sele ko se je večina udov okr. šol. sveta v posebnem pismu izrekla proti zgradbi nove šole, je gospod glavar odredil, da se je to vprašanje postavilo na dnevni red v seji dne 27. marca okraj. šol. sveta. Vsi navzoči udje (od 9 udov 7) so bili vprašani za mnenje in so se izrazili za ali proti. Sedaj pa slišimo, da se je pri tej seji samo naznanje vzelo, da je zaukazal deželni šol. svet novo šolsko stavbo. Vprašamo pa, čemu je potem toliko govoril za zgradbo nove šole g. Ferlinec, in proti g. načelnik okraj. zastopa, ako bi se bilo samo naznanje vzelo, kar je zaukazal deželni šol. svet. Mi kmetje tega ne razumemo. Kako pa skrbi okraj. šol. svet za ljudsko izobrazbo? Pred nekaj leti so prosili posestniki iz Koretnega, Konuškega, Polence okrajni šol. svet, naj bi jih priklopili k šolskemu okolišu Zibika, ker v Zibiku imajo komaj 1 km, v Smarje pa 6–7 km hoda, vrh tega še slaba blatna pot, ob času deževja, povodenj, da še odraselmu človeku ni mogoče čez priti, še manj pa otrokom. Okrajni šol. svet se ni oziral na njih prošnjo. Je pa tudi umljivo, ker ni to po volji g. Ferlineca. On misli: Najprvo se mora postaviti nova šola v trgu, ko bo ta gotova, potem zahtevati z vso odločnostjo novo šolo v Koretnem ali kje tam blizu. G. Ferlinec mora tako delati, ako hoče biti vreden pristaš liberalcev, katerih načelo je vničiti prej ko slej kmeta. Da bodo potem nova šola v trgu znazna, to mu ni mar. Radovedni smo, kako dolgo se bodo še poslušali nasveti tega človeka?

c Šmartin pri Slovenskem. Tukajšnjo bralno društvo priredil dne 26. aprila 1908 ob pol štirih popoldne v gostilni g. Jos. Rotovnika, v Legunu veselico s petjem in dvema igrami. K obilni vdeležbi vabi Odbor.

Brežiški okraj.

b Kozje. V nedeljo popoldne ob treh bo v prostorih okrajnega zastopa shod zaupnikov S. K. Z. za kozjanski okraj.

b Dobje pri Planini. Prihodnji torek bomo imeli pri nas občinske volitve, za katere si Štajerčijanci pete in ljezike brusijo. Možje, pristaši Kmečke zvezze, koga boste pa vča volili, morda g. Pulkota ali pa od njega priporočene može. Najbolje bi bilo g. Pulkota, ker ima veliko zaslug, ker je bil parkrat občinski dobrtnik, čeravno proti svoji volji in tudi rad skrbi za to, da ima dr. Zirngast kaj zasluga ob Dobjanov, če tudi sam plača. Tudi dobro zna, kaj je kaznivo. Ako bi n. pr. prišel kak pisan Štajerčijanc k poštenemu Slovencu in bi jeh razgrajati, ta bi ga pa na zrak postavil, g. Pulkot bi ga poklical in mu rekel, to je kaznivo, le doktorju ga dajte; ako bi pa ne bil voljen, mu oblubi za slučaj zgube stroške poravnati. In res, do sedaj je moral še zmiraj g. Pulkot stroške plačati. Ja, g. Pulkot, pozna se, da si za učitelja študiral in ne za odvetnika. Boš moral tožbe opustiti ako hočeš med kmečkim ljudstvom živeti, drugače ti bomo še morali marsikatero zaslubo kolajno na ksunjo pripeti. Vam pa, dragim volilcem, svetujem, da obračunate s takimi ljudmi dne 28. t. m. in jim pokažete, da jih ne marate.

b Podružnica kmetijskega društva za kozjanski okraj priredil dne 26. aprila t. l. ob 4. uri popoldne v gostilniških prostorih gosp. Franca Grmeka v Kozjem zborovanje. Govorila bosta g. J. Belle o sadjarstvu in vinarstvu in dež. posl. g. dr. Jankovič, o političnem položaju.

Iz drugih slovanskih dežel.

+ Nova dalmatinska železniška zveza. — Železniško ministrstvo je podelilo odvetniku dr. Henrichu Viljemu Grafu na Dunaju v zvezi z Josipom pl. Wenuschem, železniškem ravnatelju, v p., za dobro enega leta pravico za tehnična pripravljalna dela za gradnjo normalnotirne železnice, ki bi vezala Dunaj z Zadrom v 17 do 18 urah. Proga bi se imela zgraditi od postaje Matulje do zaliva Preluka; med otoki Cres, Krk in Kvarner bi prevažal prevozni brod na otok Pag; tu bi sledila železniška čez ravnokar imenovani otok, potem pa zopet brod do dalmatinske kopnine in železniška do Zadra. Imenovana sta predložila tudi načrt za preosnovno zaliva Preluka v trgovinsko pristanišče; stroški te preosnove so preračunjeni na pet milijonov kron.

+ Slovenski mornariški podčastnik in Atlantski morju utonil. Od 23. do 28. sušca t. l. se je mudila avstrijska eskadra v Tangerju ob maroškem obrežju v Afriki. Na ladji „Nadvojvoda Karol“ je bil v krcan med drugimi tudi vođnik in topničarski inštruktor Egidij Burger, doma iz Imovice pri Brdu na Gorjanskem. — Dne 26. sušca ob 6. uri popoldan je Burger s še dvema tovarišema postavljal na sprednem delu ladje napravo za strelenje v tarčo. Delal je priognjen in pri tej priliki mu je padla kapa v morje, katero je hotel po najkrajši poti pobrati na morski površini. V to svrhu se je spustil po debeli vrvi v morje, a ko je po vrvi pridržal do morske površine, so valovi kapo odgnali, že tako da je proč od ladje, da je Burger ni mogel več dosegati, nakar se je začel poprijemati po vrvi, da bi se povrzel nazaj na ladjo, a dospel je do lin ob straneh ladje, tu so ga moči v rokah zapustile, in ne črninivši besede, je padel nazaj v morje. Potem je še nekaj časa plaval proti malim čolničkom,

ki so bili privezani pri ladji, češ, tam se bom rešil, a žalibog le nekoliko metrov pred temi rešilnimi čolnički je Burger izgulinil pod vodo in se ni več prikazal na površje. Poskus, da bi ga rešili so se takoj pričeli, a zaman! O Burgerju ni bilo več ne duha ne sluha. Potapljači, ki so precej preiskali na mestu nesreče dno morja, niso našli mrlja. Je li prišlo Burgerju sjobo po padcu, ali ga je prijet krč ali celo požrl morski volk, to se bo težko kdaj dogašlo. — Burger te vstopil kot gojenec s 14. letom v šolo za mornarske podčastnike, katero je izvrstno dovršil in je potem napredoval od stopinje do stopinje. Služboval je že deveto leto; udeležil se je vojske na Kitajskem, kjer se je hrabro bojeval proti boskarem. Bil je eden najpridnejših podčastnikov, zaradi svojega mirnega in pametnega obnašanja je bil tudi pri moštvu in podčastnikih zelo priljubljen. Bil je pa tudi blagega in plemenitega sreca, podpiral je s svojo skromno plačo mater, ki ga bo zdaj zelo pogrešala. Dragi Burger, spavaj mirno v široki morski gomili in lahka naj ti bo morska vodica!

Drobtinice.

d Strašna povodenj je bila na Kitajskem. Ker je zemlja tako obdelana, da se ob rekah ljudem zdi škoda za prostor, kjer bi stala hiša, postavijo hiše na ladje, kakor pri nas na velikih vodah mljene. Pri zadnji povodnji je utonilo okrog 2000 ljudi, do 7000 takih stanovanj na ladijah pa je bilo popolnoma razbitih.

d Volkovi so raztrgali in požrli na Ogrskem župnika Julija Buzinkay in njegovega kočičja ter konje, med potom iz domače občine Szerednye v sedanjo. Oblasti so odredile za uničenje volkov velik lov.

d Statistika nevest. Na Pruskom se je leta 1906 poročilo 309.922 žen in deklet, med njimi je bilo 68.468 služkinj, torej 22 odstotkov vseh nevest. Šivilj se je poročilo le 30.109, torej 5 od sto, prodajalk, trgovskih uslužbenik, kontoristinj itd. pa le en odstotek.

d Kdo je najhujši škodljivec ljudstva? Časnik „Reichspost“ je razpisal nagrado za najboljše odgovore na gornje vprašanje. Prispelo je 1142 odgovorov. Nagrade so priznali sledečim odgovorom in sicer: 1. „Najhujši sovražnik ljudstva je podkuljivi, brezvestni, nenравni, židovski tisk.“ — 2. „Brezvestni učitelj, ki z besedo in vzgledom pojavi v otroških srcah vero, je najhujši sovražnik ljudstva. Vzemite delavstvu Boga, in vzel ste mu vse. S čim mu nadomestite to izgubo?“ — 3. „Najhujši ljudski sovražnik je alkohol, ki vodi ljudi od strasti popivanja do delomržnje in potem do uboštva in nezadovoljnosti. Alkohol napravi iz ljudi gospodarsko nesposobna bitja brez volje in odporne moči ter povzroči njih naravno, duševno in telesno propalost.“

K umoru gališkega namestnika grofa Potockega.

Gališki namestnik grof Andrej Potocki, o koga umoru smo zadnjič poročali, je bil rojen dne 10. junija 1860 kot sin grofa Adama Potockega. Gimnazijo in vseučilišče je dovršil v Krakovu ter bil pod nadzorstvom cesarjevem promoviran doktorjem prava. Po smrti svojega brata se je bavil z upravo svojih posestev. Leta 1895 je bil izvoljen v gališki deželnemu zboru. V Krakovu je bil grof Potocki član mestnega sveta, hotel je postati tudi župan, a temu so se uprli svobodomislni občinski zastopniki. Meseca oktobra 1901 je postal deželni maršal gališki in 8. junija 1903 je bil po odstopu grofa Pininskega imenovan gališkim namestnikom. V gališkem deželnem zboru je zagovarjal Potocki složno delovanje vseh slojev v deželi. Kot glavni poročevalci proračunskega odseka je vedno priporočali, naj se podpira tudi rusinske zavode. Leta 1904 je nagovoril grof Potocki sedanjega ministrskega predsednika pl. Koerberja, da se je podal na potovanje v Galicijo, da bi se osebno prepričal o pomanjkljivosti uprave. Leta 1906 se je povodom volilne preosnove za državni zbor prizadeval, da je dobil čim več poslancev za Galicijo. In vendar — rusinski narod ni bil zadovoljen z njim. Posebno pa je vrelo med rusinskim dijaštvom. Vrelo je tako dolgo, da je prišlo do zavretja. Splošno se govori sedaj, da je bil grof Potocki žrtev zarote. V predelu namestnikove pisalne mize so namreč našli tri smrtne obošodbe. Morilec Siczynski dobiva vsak dan ruska čestitna pisma, ki jih oblasti zaplenajo. Zaprtih je že več oseb, o katerih se sumi, da so sokrivi umora.

Dne 14. aprila je bil pogreb Potockega. Že na vse zgodaj se je po ulicah, ki vodijo od namestništva do kolodvora, nabrala ogromna množica ljudstva, da vidi pogrebni sprevod. Trgovci so sklenili, da bodo za časa pogreba zaprli svoje prodajalne. Hiše v ulicah, kjer se je imel pomikati sprevod, so bile pokrite s črnim platnom. Ob 9. in pol ure popoldne so začela prihajati v namestniško palačo mnogoštevna odpoljanstva, ki so položila vence na krsto. Ob 10. so pričeli zvoniti po vseh cerkvah. Od namestniške palače do kolodvora so stali na vsaki strani ceste v vrsti učenči in dijaki. Gnježa

Priden fant se takoj sprejme od poštenih starišev, kateri se hoče krojašta učiti, pri Ant. Kosar, krojač, Stolni trg 5, Maribor. 295

Pomočnika in učenca sprejme tako Korež Alojzij, kovač v Mariboru, Mlinska ulica št. 48.

321

Pozor,
kmetice in dekleta!

V moji lekarniški prakci, katero izvršujem že čsa 25 let, posredilo se mi je iznajti najboljše zdravje za razst. in. t. j.

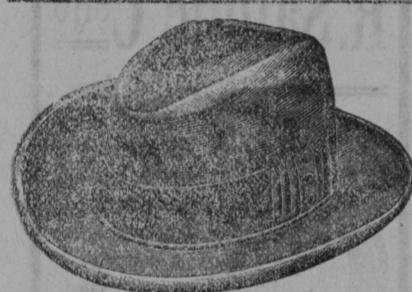
Kapitor št. II.

Isti izkušnja, da postanjo lani gosti, dobiti in odstavljati pravljaj (Gaskine) na glavi. Ocenjuje (frank) na vsake pošiljki je: edan lond 8 K 60 7, dva lond 8 K. Tretja, da si vsaka obitev naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Jurčič, lekarnar, Pakrac, Št. 1. Dostar ne pošuje naprej in s tem nato povezujem.

Ludovik Kuharič,

trgovec v Ormožu,

posredoval veliko zalogu manufakturnega in špecerjskega blaga. — Cene nizke, postrežba točna! 80 13-5

Klobukki

vsake vrste od prostih do najfinnejših, domačega dela po nizkih cenah posredoval

Jos. Ravlen,
klobučar v Šoštanju.

Popravila se solidno in ceno izvrše. 276

Izjava.

Podpisani Anton Pečovnik, posest. v Lučah, obžalujem, da sem dne 5. t. m. brez pomisleka in v pisanosti na časti razrazil Rajmunda Bratančiča in Janeza Pustoslemščeka. Ob enem se njima zahvaljujem, da sta prostovoljno odstopila od težbe.

331

Anton Pečovnik.

J. Smeh v Slov. Bistrici (Šolska ulica)

c. kr. zaloge šolskih knjig, poštnih vrednot, trgovina s papirjem in galanterijskim blagom, zaloge praktik, molitvenikov, šolskih potrebščin, tiskovin za urade, pisalnega in risalnega orodja, igralnih kart, svinjenega papirja, velika izbira rožnih vencev, božjepotnih predmetov, založba razglednic itd. posredoval blago po ugodnih cenah. 293

Zahvala.

Globočko potri vsled prerane smrti iskreno ljubljene sopoge, ozir. mame, stare mame, tašče gospes

Marije Tušák, roj. Berkó, posestnice in trgovke,

si dovoljujemo tem potom izreči iskreno zahvalo za številne tolažilne obiske ob bolezni, za mnogo brojne dokaze najokritorsneješega sožalja, za krasne darovane vence ter za častno, izredno številno spremstvo pri pogrebu nepozabne nam pokojnice vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem.

Posebno se še zahvaljujemo častiti duhovčini, domači kakor oni iz Radgona, Sv. Trojice in od Sv. Lovrenca, domačemu učiteljstvu, pevskemu zboru, kakor ljubim prijateljem iz Mozirja in drugih krajev, ki so rajno spremljali na zadnji poti.

Hvala vsem!

Sv. Anton v Slov. gor., 17. aprila 1908.

Žalujoči obitelji:

Tušák - Klemenčič.

332

Trgovina tiskarne sv. Cirila

MARIBOR, Koroška cesta št. 5

je otvorila na novo prodajo papirja, pisalnih, risalnih in šolskih potrebščin ter posredovala posebno:

Kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministarski, ovitni in bargani papir

svinčnike
peresa
peresnike
radirke
kamenčke
tablice
gobice
črnilo

Trgovske knjige

v vseh velikostih črtane, z eno ali dvema kolonoma, v papir, platno, gradi ali po usnje vezane.

Odjemalne knjizice
po raznih cenah.

Papirnate vreče vseh velikosti po originalnih tovarnih cenah.

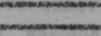
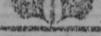
Štambilje

pečatnike vignete, (Siegelmarken) za urade in privatne izvršujejo se v najkrajšem času.

Šrileni papir v vseh barvah.

Pismeni papir v kasetah in mapah, razglednice. Zavitke za urade v vseh velikostih, zlepke.

Trgovci in preprodajalci imajo en gros-cene. Priznano dobro blago. Solidna in točna postrežba.

Ljutomerčana,

zajamčeno pristno vino le iz ormoškega okraja, raznih letnikov, ima veliko množino po nizkih cenah na prodaj

Kletar. društvo v Ormožu.

Naznanilo.

Občinski in okrajni zastopi, kakor tudi podružnice kmetijske družbe na Štajerskem, dobre kakor vsako leto tako tudi letos smodnik za streljanje proti teči od deželnega odbora po zuižani ceni 1 kg za 76 vinarjev in sicer:

a) v zaboljih po 25 kg

b) v sodih (znotraj vreča) po 112 kg.

Naročila se morajo poslati deželnemu odboru štajerskemu v Gradec pravočasno t. j. dva do tri tedne pred rabi smodnika. S tem se zabranijo pogoste reklamacije, ker vlaki za prevažanje smodnika ne vozijo vsak dan.

Naročilu naj se pritoži natančen naslov, posebno pa zadnja železniška postaja, kamor se naj smodnik pošije.

Odpošiljatev preskrbuje c. in kr. topačarska založnica (Artill. Zeugs-Depot) in sicer od svoje zaloge smodnika v Kalsdorfu.

Števšči zabolj in vozino od zaloge Kalsdorfa, stane en zabolj smodnika s 25 kg 20 K 62 h in en sod s 112 kg 93 K 17 h

Ta znesek se mora poslati istočasno z naročilom na deželni odbor.

Nepoškodovani sodi in vreče se vzamejo nazaj, odstevši 15% odškodnine za porabo, ako se pošije na postajo Kalsdorfa.

Ta za streljanje proti teči za znižano ceno kupljeni smodnik se ne sme porabititi v drug namen.

Gradec, dne 25. marca 1908.

328 Od deželnega odbora štajerskega.

Papir kancelijski in pismeni, v vseh oblikah in kakovosti, koverte raznih velikosti in druge pisarniške potrebščine, posredoval

P. Kostič v Celju.

175 (1)

Posestvo 59 oralov, z lepo zdano hišo, 4 sobe, 2 kleti, zdani hlevi vse z opoko pokrito, pol posetova tvorijo njive in sadonosniki, pol gozd. Cena 7000 K. 3000 K. je posojilnice. Jožef Slugič na Rospahu 76 blizu Sv. Urbana, p. Zgornja Kungota. 315

Hiša z gostilno in trgovino so da v najem, ali proda za 8000 gold. v okolici Maribora. Naslov se naj na M. L. Poste restante Maribor. 322

Milan Hočev var-Celje

Glavni trg št. 10.

Priporoča popolnoma sveža in kaljiva deteljna, travina, runkelnova, svinske salate, korenjevega in vrtna semena. Rafija za vezanje trte, galico, žvezplja, bartelovo klapino apnjo, kakor tudi vse vrste cerkevnih sveč, kadilo, oljčno olje in vse drugo v mojo stroko spadajoče blago.

Jamčim za dobro in ceno postrežbo.

Naznanilo.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da ima na razpolago novozidane hleve, ter vabi vse tukaj mudeče se voznike za obilen obisk.

Spoštovanjem

Alojz Arnuš, gostilničar
pri Sv. Lenartu v Slov. gor.
(prej Poličeva gostilna, sedaj Posojilnica).

Karol Kocijančič

kamnoseški mojster

MARIBOR, samo Schillerstrasse 25. izdeluje altarje, prižnice, podobe in vsa druga stavbinska dela iz kamna, žrfi, spomenike itd.

Zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov.

456 Vsi marmornati oltarji v baziliki v Mariboru so moje delo.

Demetrij Glumac

kotlar

Ptuj, Poštna ulica 13
in MARIBOR, Kaserugnase št. 13
posredoval splošnim kmetovskim kotli in najboljje hrizkalnice, pri katerih jamčim za dobro in trepočno delo.

Popravki vseake vrste cene in klic.
Kupajem stari baki, cink in mesing po najboljši ceni.

Traverze

železo za vezi, najboljše vrste cement, cosi iz kamenčine, strešna lepenka in sploh vse stavbiške potrebščine.

Mrežnate ograje

za vrtove in razne svrhe, trnjene in žica.

Sesalke,

vodovodne cevi in vse priprave za vodovodne naprave.

Plugi,

brane, drevesne žage, škarje za trte, razno poljedeljsko orodje in najboljši stroji.

Šivalni stroji

ia proti ognju in, vloču varne blagajne.

Se je čas za spomladino gnojenje z umetnim gnojem. Kdo rabi naj gnoji

Tomažev Žlindro,

naj gnoji tudi že s Kajnitom ali Kalijevu soljo.

Umetna gnojila vseh vrst, zajamčene kakovosti prodaja po najnajničih cenah in daje pojasnila ter pošilja poučne spise

zastonj trgovina z železino

„MERKUR“ P. Majdič, Celje.

regisrovana zadruga z neomejeno zavezo).

Glavni trg št. 5, I. nadstropje.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo s 4 1/2 % obrestmi. Obresti se pripisujejo kapitalu koncem vsakega leta in se obrestujejo potem enako glavnici. Rentni davek plača zadruga sama.

Hranilne knjižice se realizirajo in se te vloge obrestujejo nepretrgoma.

Posojila se dajejo le članom na vknjižbo pri posetih proti 5% in 5 1/2 % in na osebni kredit proti 6% obrestovanju. Nadalje se izposojuje denar na zastavo vrednostnih papirjev, zlatnine, srebrnine itd. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame zadruga v svojo last proti povrnitvi gotovih izdatkov, ki pa nikdar ne presegajo zneska 8 kron.

V pisarni se sprejemajo vse tozadovne prošnje in se brezplačno in hitro rešujejo. — Uradni dan je vsak torek in petek od 8. do 12. ure do poldne in od 3. do 6. ure popoldne.

38 (k. 1)

Sedaj je priložnost,

24, 28 in 30 kr. Sateni novemodni, po 30 in 40 krajcarijev meter. Cepiji za ženske oblike v vseh barvah m po 40, 60 in 70 kr. Svilneni robci najnovejši po 90 kr. gld. 1, 120, 160, 2 itd. Perkalni robci po 22 in 30 kr. Cagi za moške oblike po 50, 60, 70 itd. Štofi za moške oblike v veliki izbiru po gld. 120, 140, 180 itd. Srace za delavnik in praznike po 60, 70, 80, 120, 120 itd. Najnovejša izbirka kravat, ovratnikov, žepnih robcev, dežnikov in predpasnikov. Civilih beli in pisani za blazine in žimnice (motrace). Gotove oblike za fante. Ker prodajam vse po nizki brezkonkurenčni ceni, pričakujem mnogobrojnega obiska ter se bilježim z velespoštovanjem M. E. ŠEPEC, Grajski trg. št. 2.

ZA ŠOLO!

kupujte tabljice, kamenčke, zvezke, svinčnike, peresa, peresnika itd. v narodni trgovini :: :
VILKO WEIXL, Maribor, Gospodska ulica 33.

Velika zaloga raznega papirja, zavitkov, zapisnih in knjig po najnižji ceni.

Svoji k svojim!

Nova trgovina

Fr. Bureš,

urar, očalar in zlatar

v Mariboru

Tegetthoffova cesta 33,

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogu raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, dalnogledov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let.

Vsi popravki se točno in hitro izvršijo. :: :

„CROATIA“

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blišku nepremičnine vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po tako ugodnih pogojih in nizkih cenah.

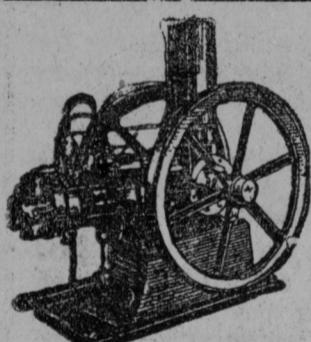
Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Corno št. 1.

!! Glavna zaloga BARTHELNOVEGA apna za poklajo !! Razne vrste travnega, detelnega, gozdne in vrtinarskega semena priporoča

Pozor! Za spomlad! Pozor!

Manufakturna trgovina
RUDOLF HÄVELKA V PTUJU

priporoča slavnemu občinstvu svojo veliko in novo zalogu raznovrstnega volnenega ter perilnega blaga za ženske, kakor tudi najnovejše štofe za moške oblike po primerno nizkih cenah. — Postrežba točna in strogo solidna!

Karol Sinkovič,
ključavnica in izdelovatelj
motorjev in strojev
Maribor, Pustgasse 9.

Ker postaja bencin vedno dražji, so najboljši za industrijo in poljedelstvo

Climase
Bohsel-motorji

pri katerih stane ena konjska moč za eno uro 1 1/2 do 2 1/2 vinarja.

Ti motorji se lahko ogledajo v teku pri meni.

Karol Sinkovič,
zastopnik Climase Bohsel-motorjev.

76

Pozor!

Citaj!

Pozor!

Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovito, izvrstno delujoče sredstvo pri bolezni v želodcu in črevih, posebno se priporočajo — pri zaprtju in nerdenem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomankanju teka, krčih i. t. d. Nedosežno sredstvo za vzdružanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, vspeh siguren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanajstrica) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,

lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija).

656

Izdajatelj in založnik: Katoliško tiskovno društvo.

če hočete dobro in po nizki ceni kupiti, da si ogledate moje veliko zalogu, belo pisanjo in drugo platno, matr 16, 18, 20, 24 in 28 kr. Družki in cagi za ženske oblike matr 20, cepiji v veliki izbiru. Volne za ženske oblike v vseh barvah m po 40, 60 in 70 kr. Svilneni robci najnovejši po 90 kr. gld. 1, 120, 160, 2 itd. Perkalni robci po 22 in 30 kr. Cagi za moške oblike po 50, 60, 70 itd. Štofi za moške oblike v veliki izbiru po gld. 120, 140, 180 itd. Srace za delavnik in praznike po 60, 70, 80, 120, 120 itd. Najnovejša izbirka kravat, ovratnikov, žepnih robcev, dežnikov in predpasnikov. Civilih beli in pisani za blazine in žimnice (motrace). Gotove oblike za fante. Ker prodajam vse po nizki brezkonkurenčni ceni, pričakujem mnogobrojnega obiska ter se bilježim z velespoštovanjem M. E. ŠEPEC, Grajski trg. št. 2.

POZOR:

Edina narodna trgovina z manufaktur. in specerijskim blagom

L. Kuharič
:: Opremož ::

priporoča ceni, občinstvu svoje veliko, novo zalogu. Cene nizke, postrež točna. Kdo hoča dobro kupiti, mora v narodno trgovino priši.

Pohištvo!

v veliki zalogi, kakor tudi matraces, divani, otročje postelje ter ogledala po najnižji ceni.

Franc Pleteršek, Maribor
Koroška cesta št. 10.

Zakaj? ■■■

kupujemo pri

JOŽEFU ULAGA V MARIBORU,
Tegetthoffova cesta štev. 21.

Zato: ■■■

ker se tam dobri najboljše blago po najnižji ceni in sicer za spomlad velika izbir za moške in ženske oblike, najlepše svilnate robe, predpasnike, žensko in moško perilo, vsakovrstne preproge, vse najboljše vrste. :: ::

Tovarna za glinske izdelke

v Račju

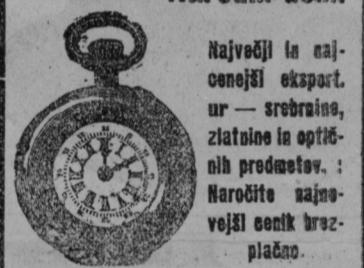
izdeluje s parnimi stroji iz najboljše, večkrat premlete gline priznane najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezno in vsakovrstno drugo strošno opeko, opeko za zid, za oboke, dimnike, rekontra-opeke, pliče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zalogu tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kamenarju A. Glaser-ju.

ISVOJI K SVOJIM!

R. Salmič, Celje

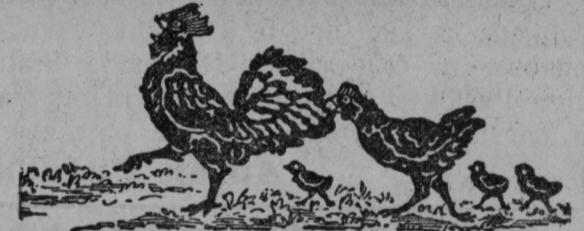
Naredni dom.

Največji in najcenejši eksport. ur — srebraine, zlatnine in optičnih predmetov. Naročite najnovejši cenik brezplačno.

M. Berdajs

Maribor !
Sofijin trg

Palma!

Gotova srča vsem posetnikom perutnine in sobnih ptic je Palma, ki obvaruje boleznij in ozdravi zavratne (difterije), kuge, prisada, črevesnega vnetja in nahoda, drislje in drugih nevarnih bolezni vsakovrstna piščeta in odraslo perutino sigurno. Zdravej 6-8krat ceneje nego bolnej! 1 K av. pošt. znamk (z nakazn. 6 v. več) prirene pošt. prosto Palma z navodilom. Za spod 4 K ni na povzetje! I. E. WEIXL, živin. živila, Maribor, Sofijin (senenski) trg štev. 3.

Pozor!

Pozor!

Slamnikarska zadruga

v Mengšu, Kranjsko

priporoča bogato zalogu moških, ženskih in otroških slamnikov. Naročite čim preje, da se more naročilo pravčasno izvršiti. Narodno podjetje! Solidna postrežba! Ilustrirani ceniki franko in zastonj. Vsakemu se na željo pošljejo vzorci slamnikov na ogled, ako se to želi. Išče se zastopnik za Štajersko. Slovenci! Poslužujte se edine slovenske zadruge za slamnike! <><><><>

Svoji k svojim! 228

Svoji k svojim!

Poročilo.

Več trgovcev Savinske doline in sicer iz Braslovč, Gomilsk, Griz, Letuša, Petrovč, Polzela, Prekop, Rečičke vasi ob Paki, Sv. Paula pri Preboldu, Sv. Petra v Sav. dol., Sv. Jurja ob Taboru, Vranske in Žalca čutilo se je primoranih, odpraviti noveletna in velikonočna darila, kar tem potom slavnemu občinstvu naznanjajo.

330

Razglas.

Pri podpisanim okrajnjem odboru odda se preložba okr. ceste II. na zadretski okrajni cesti v km 1'4 potom ponudbe enemu podjetniku v napravo.

V to svrhu se naravna minuendo licitacija na dan 12. maja 1908 ob 10. uri dopoldne v okrajni pisarni v Gornjemgradu.

Stavba se izkliče za ceno 5003 K; načrti in proračunai so pri okrajnjem odboru v uradnih urah na ogled.

Okrajni odbor Gornjigrad, dne 18. aprila 1908.